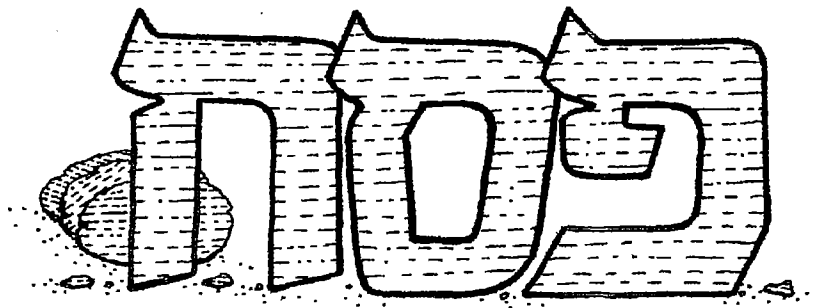

הגדה של

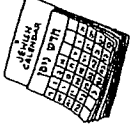

"בניסן נגאלו ובניסן עתידין
להגאל"

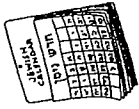
!גאולה of חודש A

שם

כּתה ד' - ה' תשס"ד

חודש ניסן

שבת קודש	יום ששי	יום חמישי	יום רביעי	יום שלישי	יום שני	יום ראשון
ה'	ד'	ג'	ב'	א'		
נשיא	נשיא	נשיא	נשיא	נשיא		
ל"ב	ל"א	ל"י	ל"ט	ל"ח	ל"ז	ל"ו
נשיא	נשיא	נשיא	נשיא	נשיא	נשיא	נשיא
ל"ט	ל"ח	ל"ז	ל"ז	ל"ז	ל"ז	ל"ז
ד' לעומר	ג' לעומר	ב' לעומר	א' לעומר	ספירה		
כ"ו	כ"ה	כ"ד	כ"ג	כ"ב	כ"א	כ'
ל"א לעומר	י' לעומר	ט' לעומר	ח' לעומר	ז' לעומר	ו' לעומר	ה' לעומר
			א' דראש חודש אייר	כ"ט	כ"ח	כ"ז
			ט"ו לעומר	י"ד לעומר	י"ג לעומר	י"ב לעומר

חודש ניסן

”בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל –

In ניסן we had a _____ and in ניסן we will have a _____”

This means that חודש ניסן is all about _____.

”בזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים”

In the merit of the righteous _____, our fathers were redeemed from _____”

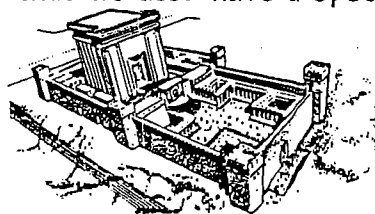
Who helped the most to bring the גאולה from מצרים? _____

How?

Because they did not _____ 3 things:

- _____ (א)
- _____ (ב)
- _____ (ג)

They also had strong _____ that ה' would bring them a _____ . This means that we also have a special power to bring the _____ very quickly.

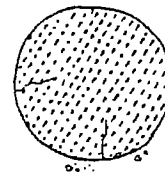

(My החלטה to help bring משיח quicker is _____)

On _____ ראש חודש _____ the _____ was completed and ה' rested among _____.

For the first _____ days of the month we read the _____ of the day

During the _____ days before פסח we do not eat any _____ and we learn all about _____

חודש ניסן

ניסן איז ראש

די קאפ פון _____

ווייל _____

רמז - אביב

אב - _____

יב - _____

ווי אזוי רופט מען אן אז חודש
ניסן קומט אן? _____

פארוואס? _____

פיר נעמען פון חודש ניסן

- א - _____
- ב - _____
- ג - _____
- ד - _____

מעות חיטים

וואס: _____

ווען: _____

פארוואס: _____

ברכת האילנות

וואס: _____

ווען: _____

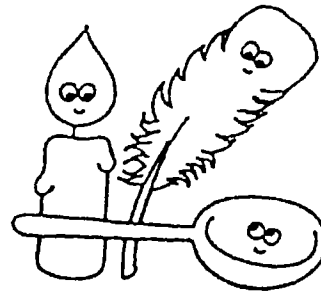
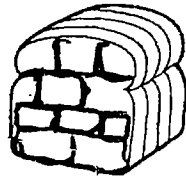
ברכה: _____

Searching for חמץ – בדיקת חמץ

We do בדיקת חמץ on the _____ just after _____.

It is our מנהג to take _____ pieces of bread and _____

_____.

For the בדיקה (search) we need

1. A _____ - In order to _____
2. A _____ - In order to _____
3. A _____ - In order to _____
4. A _____ - In order to _____

Before the בדיקה (search), the head of the house says this _____:

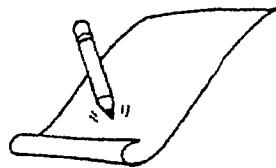
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חָמֵץ:

whilst everyone in the house _____.

After the בדיקה (search), pieces are put away up high so that no one will _____ them.

Selling the חמץ – מכירת חמץ

We sell all our חמץ to a _____ through a רב so that we will not own any _____ over _____.

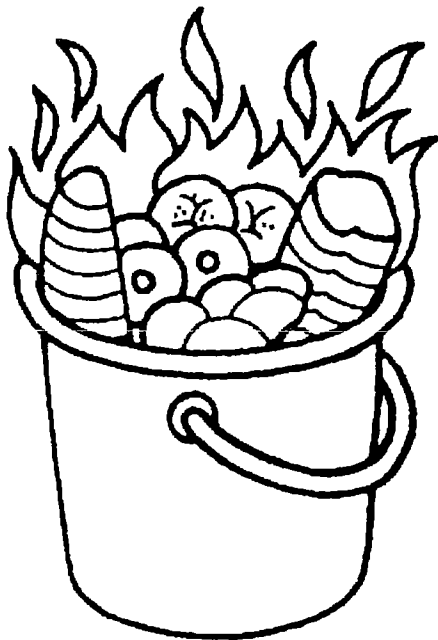
ביעור חמץ – חמץ

כָּל־חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאָפָא בְּרִשׁוֹתַי דְחֲזִיתִיה וְדָלָא חֲזִיתִיה דְחֲמִיתִיה
וְדָלָא חֲמִיתִיה דְבַעֲרַתִּיה וְדָלָא בַעֲרַתִּיה לְפִטְל וְלִחְוֵי הַפֶּקֶר
כְּעִפְרָא דְאֶרְעָא.

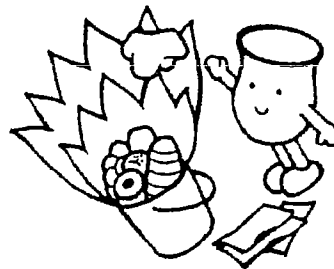
On the morning of _____ we burn the _____, which is
the _____ pieces and any other _____ left in the house.

After burning the _____ we say _____.

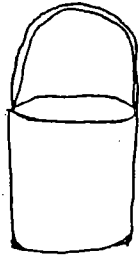
After _____ כל we say _____ in which we ask _____ to
get rid of all _____ just like we are getting rid of our _____.

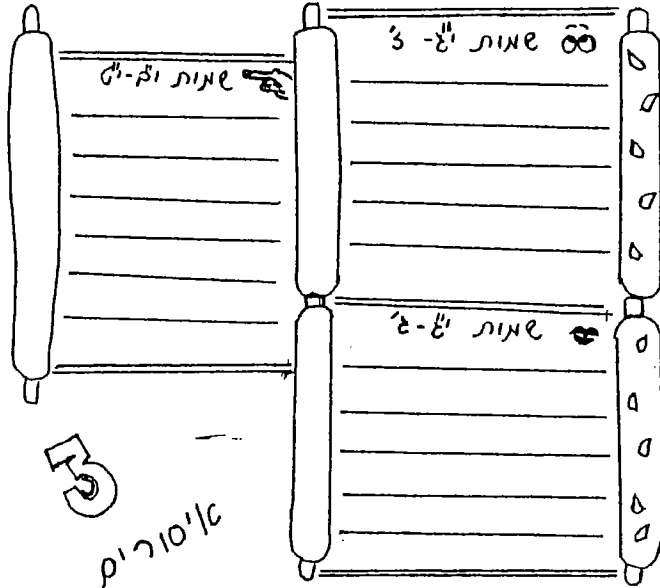
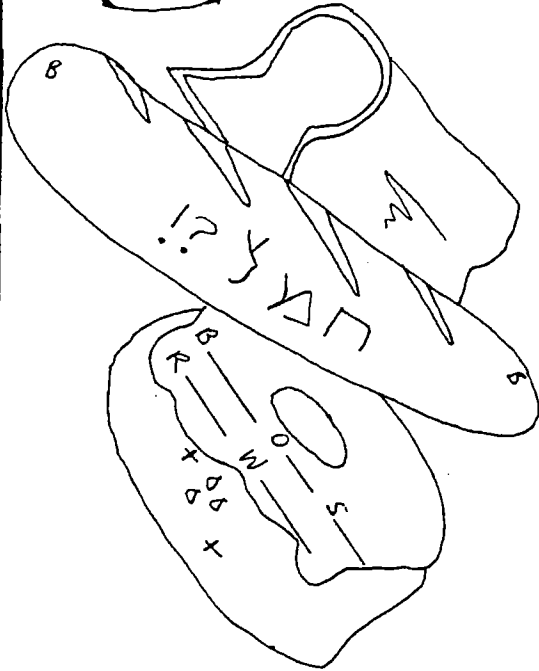
We don't eat
any more חמץ
after _____

מהו חמץ??

חמץ (מותר, אסור) בפסח.

5 מצוות פון אויסרייניקען די חמץ

1	ניט עסן חמץ _____
2	אויסרייניקען _____
3	ניט _____ חמץ _____
4	ניט _____ חמץ _____
5	ניט _____ חמץ _____

אויב מיר געפינט חמץ אויף יום טוב _____

אויב מיר געפינט חמץ אויף חול המועד _____

חמץ ומצה

1. וואס איז דער פשוטע חילוק צווישן חמץ און מצה???

חמץ -

מצה -

2. חמץ ווייזט אויף:

מצה ווייזט אויף:

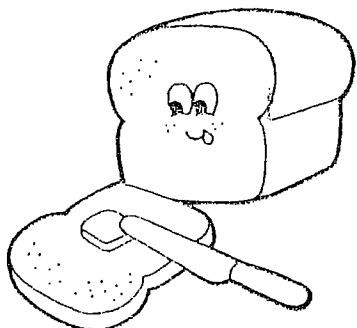
3. פארוואס איז פסח אנגערופן "חג המצות"?

4. וואס לערנט מען אויס פון דער פסוק "בכל דור ודור"?

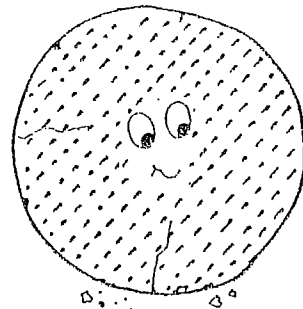
5. Give 2 examples of מצה type of behavior:

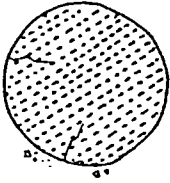
א) _____

ב) _____

Be
Humble!!

ערב פסח - עירוב תבשילין

On יום טוב we are only allowed to _____ food that we are going to eat on _____ we cannot cook for the _____ day.

Q: What do we do when יום טוב is on _____ so that the next day will be _____ (like it is this year)?

A: We make an _____
How?

Lets look at Rabbi Cohen and his son יוסף who are doing an _____.

On _____ ערב, Rabbi Cohen takes some מצה and fish or _____ that has already been prepared for _____ and he gives it to יוסף and says:

אני מזכה לכל מי שרוצה לזכות ולסמוך על עירוב זה

Meaning that he is doing this עירוב for _____.

Then יוסף lifts up the _____ that he is holding and then hands it back to his _____ who says:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו
וצונו על מצות ערוב:
בדין והא שרא לנא לאפויי ולבשולי ולאטמוני ולאדלוקי שרגא
ולתקנא ולמעבר כל-צרכנא מיומא טבא לשבתא לנא ולכל-ישראל
הדרים בעיר הזאת:

Now the family is allowed to cook food on _____ that is needed for _____.

DON'T FORGET TO REMIND YOUR FAMILY TO DO

ערב יום טוב ON עירוב תבשילין

ערב פסח

Besides not eating any חמץ after _____, we also shouldn't eat _____.

We also make sure to cut our nails before _____.

הדלקת נרות

ברכה א'

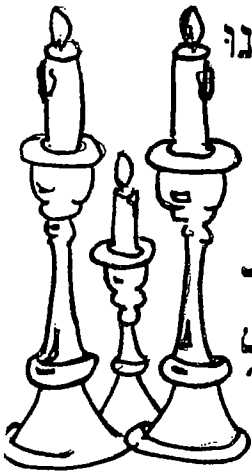
בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל
יוֹם טוֹב:

ברכה ב'

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲתִינוּ
וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעֵנוּ לְזִמַּן הַזֶּה:

ברכה ג'

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל
שַׁבָּת

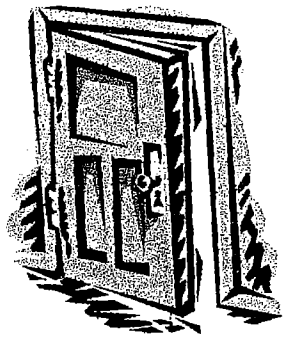

Colour the ברכות that we say by הדלקת נרות on each night:

	א	ב	ג	יום א' דפסח
	א	ב	ג	יום ב' דפסח
	א	ב	ג	שבת חול המועד
	א	ב	ג	שביעי של פסח
	א	ב	ג	אחרון של פסח

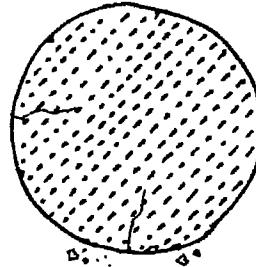
ד' שמות החג

_____ ה
_____ ה

Because _____

_____ ה
_____ ה

Because _____

_____ ה
_____ ה

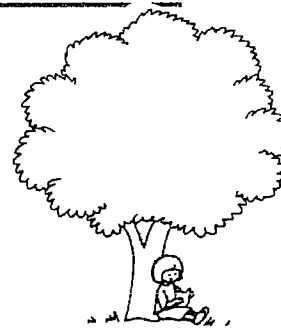

Because _____

_____ *also applies to us.*

How? _____

_____ ה
_____ ה

Because _____

ארבע כוסות

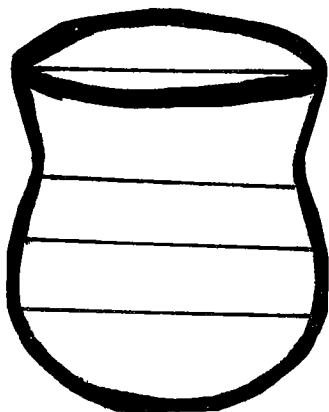
During the סדר we drink the _____ - _____ cups of _____.

The _____ די correspond to the _____ די לשונות של.

REMEMBER:

The men lean to the left whilst they drink.

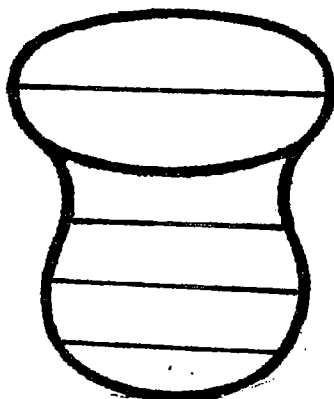
The 5th _____ is _____ של כוס.

We leave this כוס for _____ to drink

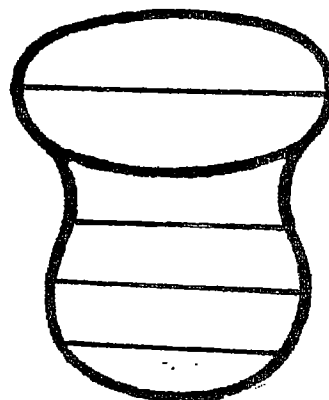
Did You Know??

When the רבי would make a ברכה on the כוס, the רבי would hold the כוס in the palm of his hand like קידוש by.

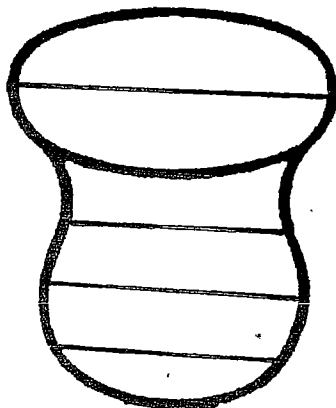
We pour this cup:

We drink this cup:

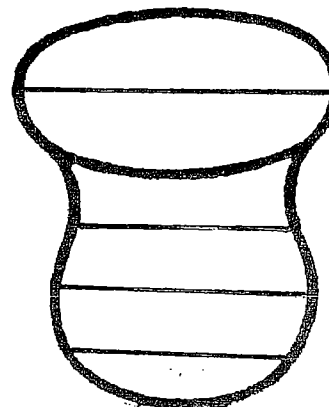
We pour this cup:

We drink this cup:

We pour this cup:

We drink this cup:

We pour this cup:

We drink this cup:

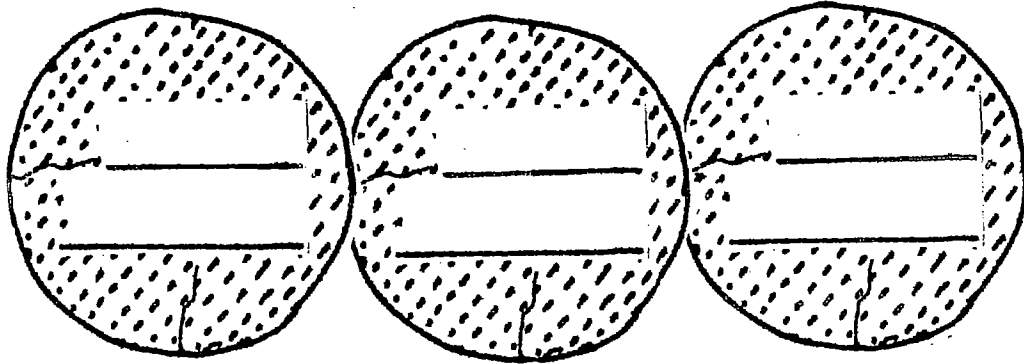
שלוש מצות

We eat מצה because _____

The מצה that we eat on פסח is watched from _____

The water that is used to make the _____ is left overnight and is called _____.

It is most מהודר (the very best) to use _____.

The מצות are called _____ - the first letters of these words spell out _____ - Vessel, because eating מצות gives us a lot of ברכות.

Eating מצה on the first night gives us

_____ - _____

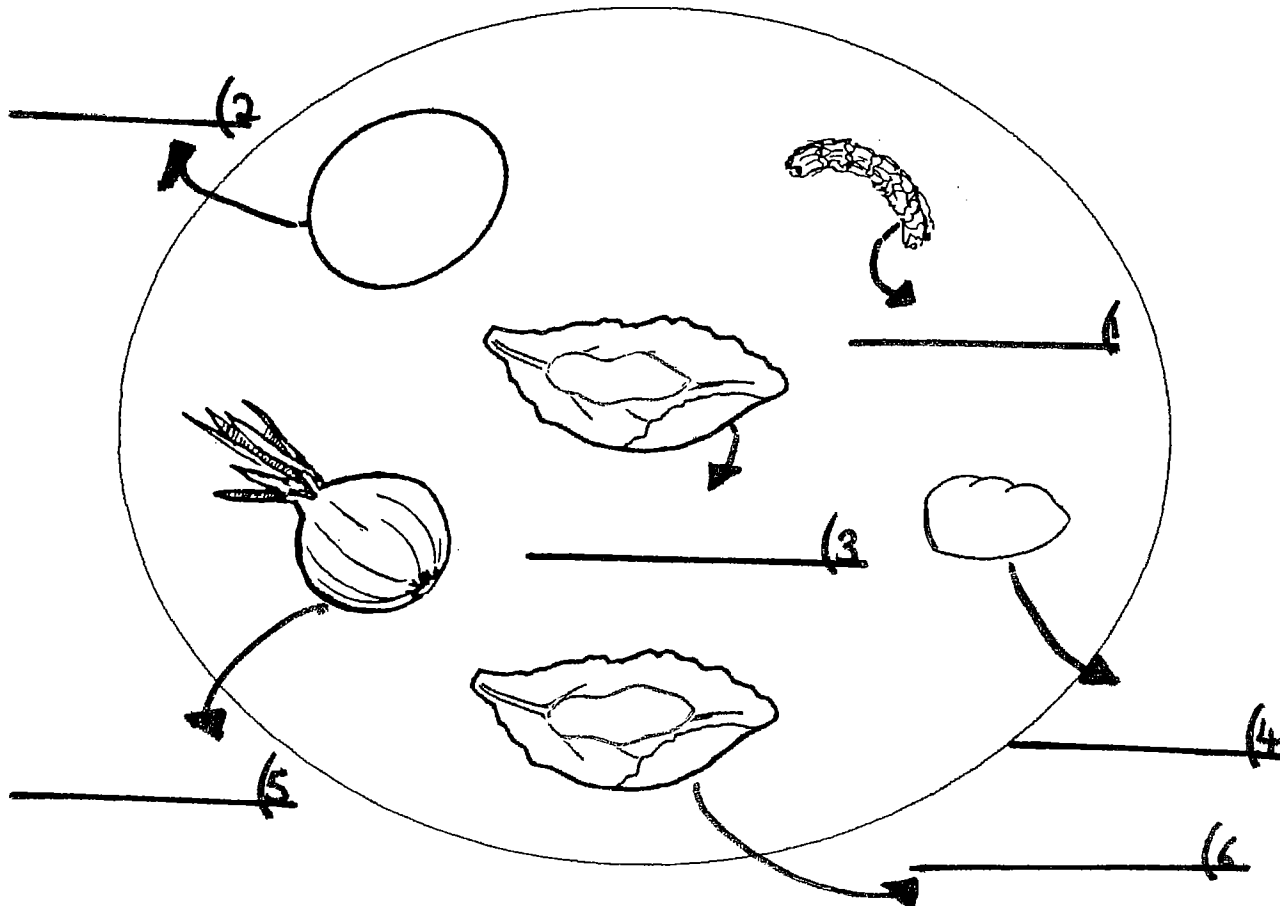
Eating מצה on the second night gives us

_____ - _____

מצה is called _____ because it is a food that _____ people eat.

קערה

The _____ מצות are covered with cloth and on top of them is placed the six parts of the _____.

 - (3) מרור -
To remind us of _____

 - (2) ביצה -
To remind us of _____

 - (1) זרוע -
To remind us of _____

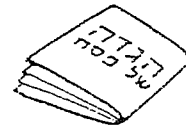
 - (6) חזרת -
To remind us of _____

 - (5) כרפס -
We dip this in saltwater
to remind us of _____

 - (4) חרות -
To remind us of _____

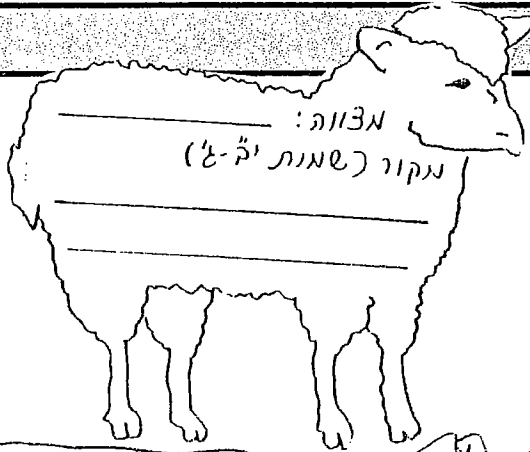
מצות ליל סדר

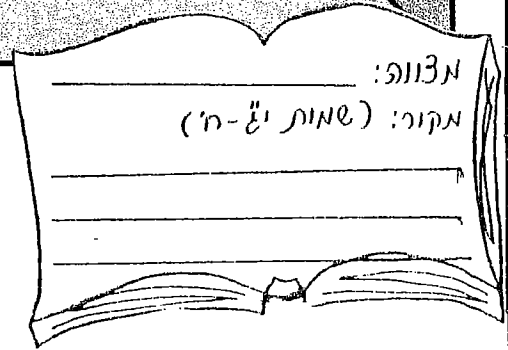
"בְּכֹל הַמְצֻוֹת שֶׁל לַיִל הַפֶּסַח, נָשִׁים חַיִּיבוֹת כְּאֲנָשִׁים. לְפִי
 שָׂאֵף הוּא הָיָה בְּאוֹתוֹ הַנֶּס שֶׁל יְצִיאַת מִצְרָיִם. וַיִּתְּרָה מִזֶּו –
 שְׂבֻכוֹת נָשִׁים צְדָקָנוֹת נִגְאָלוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם"

(מסכת פסחים)

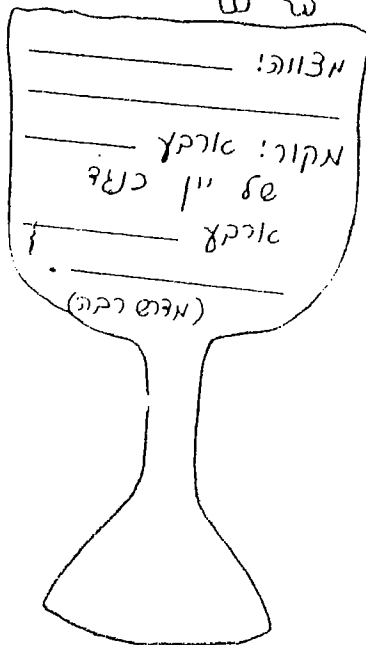
What do we learn from this גמרא? _____

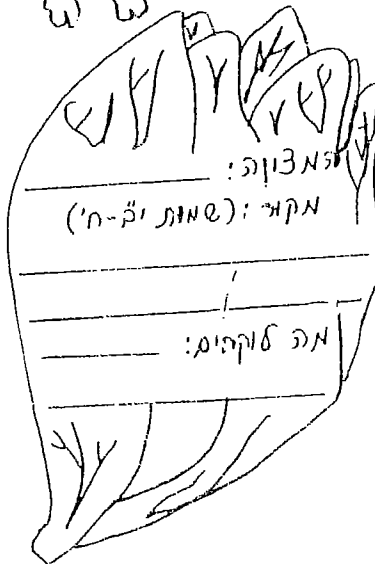
מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

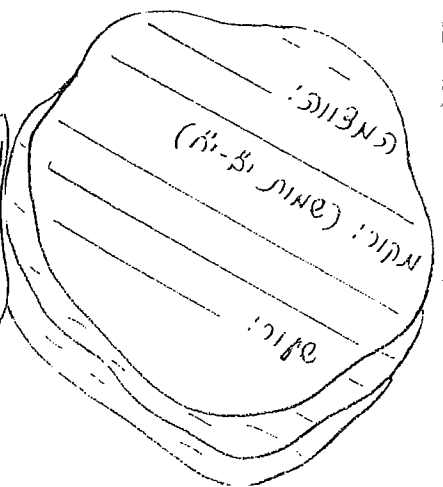
מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: אֲרָק
 שֶׁ אֵין כֶּרֶס
 אֲרָק
 (מִשָּׁל רֵבֶה)

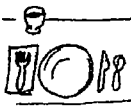

מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

סימני הסדר

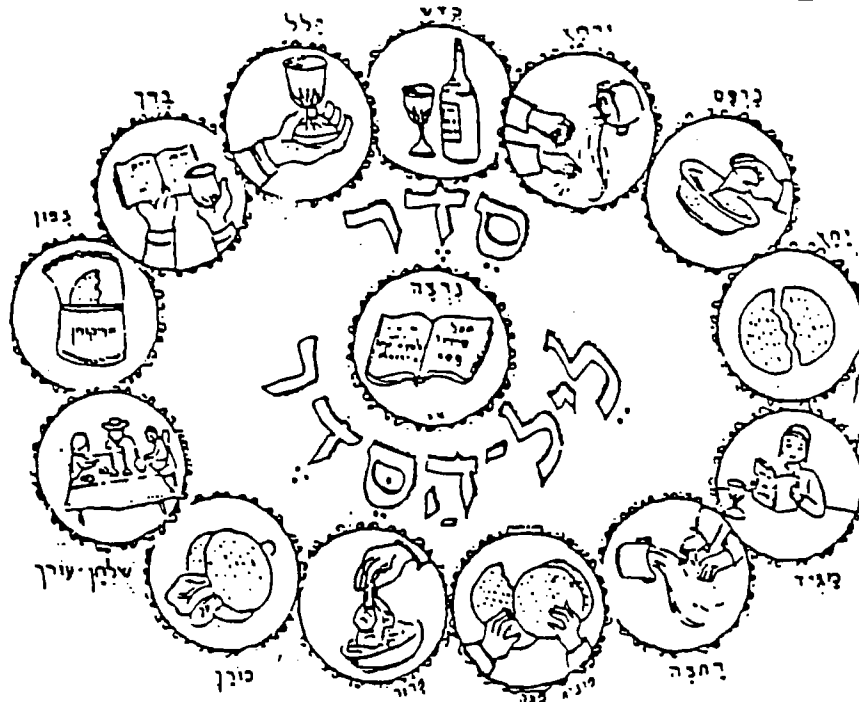
<p>_____</p> <p>רוחצים הידים באי הרכה</p>	<p>_____</p> <p>אונרים קדוש.</p>
<p>_____</p> <p>חוצים את הנזה באונצית לשטים</p>	<p>_____</p> <p>מטבילים ירק בתי נח.</p>
<p>_____</p> <p>נחלים ידים בהרכה</p>	<p>_____</p> <p>קוצאים את בהצדה</p>
<p>_____</p> <p>אונים מרור בטרוסת.</p>	<p>_____</p> <p>אונים נזה.</p>
<p>_____</p> <p>אונים את הסודיה.</p>	<p>_____</p> <p>אונים נזה עם מרור.</p>
<p>_____</p> <p>מבכים הרפת הנחין.</p>	<p>_____</p> <p>אונים את הפאקונון.</p>
<p>_____</p> <p>לשנה בבאה בירושלים</p>	<p>_____</p> <p>אונים בלל.</p>

	צֵרוּר
	כֹּרֶךְ
	שולחן עורד
	צֵפוֹן
	כֶּרֶךְ
	הִלֵּל
	נִרְצָה

	קִדְשׁ
	וּרְחֹץ
	כֶּרֶפֶס
	יֶחֶץ
	מִגִּיד
	רְחֹצָה
	מִוְצִיא מִצָּה

סימני הסדר

	ווען דער _____	
קדש	כדי די _____ זאל ניט איינשלאפן און פרעגן _____.	
ורחץ	* איידער מעם עסט א נאסע גרינץ מוז מען וואשן די הענט.	
כרפס	מען _____ און מען מאכט די _____ " _____" מען עסט וויניקער פון א _____.	
יחץ	מען צוברעכט די _____ די גרעסערע שטיקל _____ פאר'ן אפיקומען.	
מגייד	דאס איז די מצוה פון _____ - צו דערציילן די סיפור פון יציאת מצרים _____.	
רחצה	מען _____.	
מוציא מצה	מען _____.	
מרור	מיר נעמט א _____ מרור, אין חרוסת און מען _____.	
כורך	מען מאכט א _____ פון _____ און מען זאגט _____.	
שלחן עורך	מען _____.	
צפון	מען _____ באהאלטענעם _____ _____.	
ברך	מען _____.	
הלל נרצה	מען זאגט _____.	

- קדש**- ווען דער טאטע קומט אהיים פון שול, מאכט ער גלייך קידוש כדי די קינדער זאלן ניט איינשלאפן און פרעגן די מה נשתנה.
- ורחץ**- מען וואשט די הענט און מען מאכט ניט קיין ברכה על נטילת ידים. *איידער מען עסט א נאסע גרינץ מוז מען וואשן די הענט.
- כרפס**- מען טונקט איין א שטיקל ציבעלע אדער א קארטאפל אין זאלץ-וואסער, און מען מאכט די ברכה "בורא פרי האדמה". מען עסט וויניקער פון א כזית. *ס'פרד- 600,000 מענטשן אין שווערע ארבעט.
- יחץ**- מען צוברעכט די מיטעלסטע מצה. די גרעסערע שטיקל לייגט מען אוועק פאר'ן אפיקומן *דאס אוועקלייגן א העלפט דערמאנט אונז פון ארימקייט און עבודות.
- מגיד**- מען זאגט די הגדה. *דאס איז דער מצוה פון "והגדת לבנך"- צו דערציילן די סיפור יציאת מצרים און ערקלערן פארוואס מיר האבן א סדר.
- רחצה**- מען וואשט די הענט און מאכט מען א ברכה "על נטילת ידים".
- מוציא מצה**- מען מאכט די ברכה "המוציא...." און "על אכילת מצה".
- מרור**- מען נעמט א כזית מרור, מען טונקט עס איין אין חרוסת, און מען מאכט די ברכה "על אכילת מרור".
- כורך**- מען מאכט א sandwich פון מצה און מרור, און מען זאגט "כן עשה הלל....".
- שלחן עורד**- מען עסט סעודת יום טוב.
- צפון**- מען עסט דעם באהאלטענעם מצה- די אפיקומן.
- ברך**- מען בענטשט
- הלל, נרצה**- מען זאגט הלל און לשנה הבאה בירושלים.

קדש

וה _____

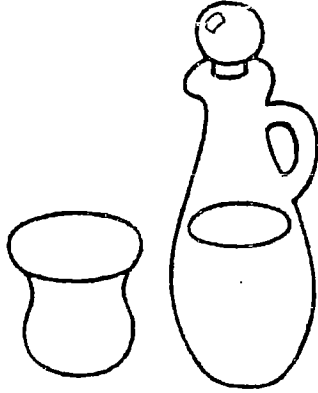
סברי מרנן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל
 עַם זְרַמָּנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְהִתֵּן לָנוּ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה.
 חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן אֶת יוֹם (לשבת הַשְּׁבֻת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)
 חַג הַמִּצְוֹת הַזֶּה.

וְאֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה
 זְמַן חֲרוּתֵנוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכַר לִיְצִיאַת מִצְרַיִם.
 כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים. (ושַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי
 קֹדֶשׁ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הִנְחַלְתָּנוּ: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה מִקְדֵּשׁ (הַשְּׁבֻת וּ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהִחַיְנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִנֵּיעְנוּ לְזִמְנֵי
 הַזֶּה:

הנוסח הנאמר כשחל ליל סדר ביום חול

Who drinks קדש?

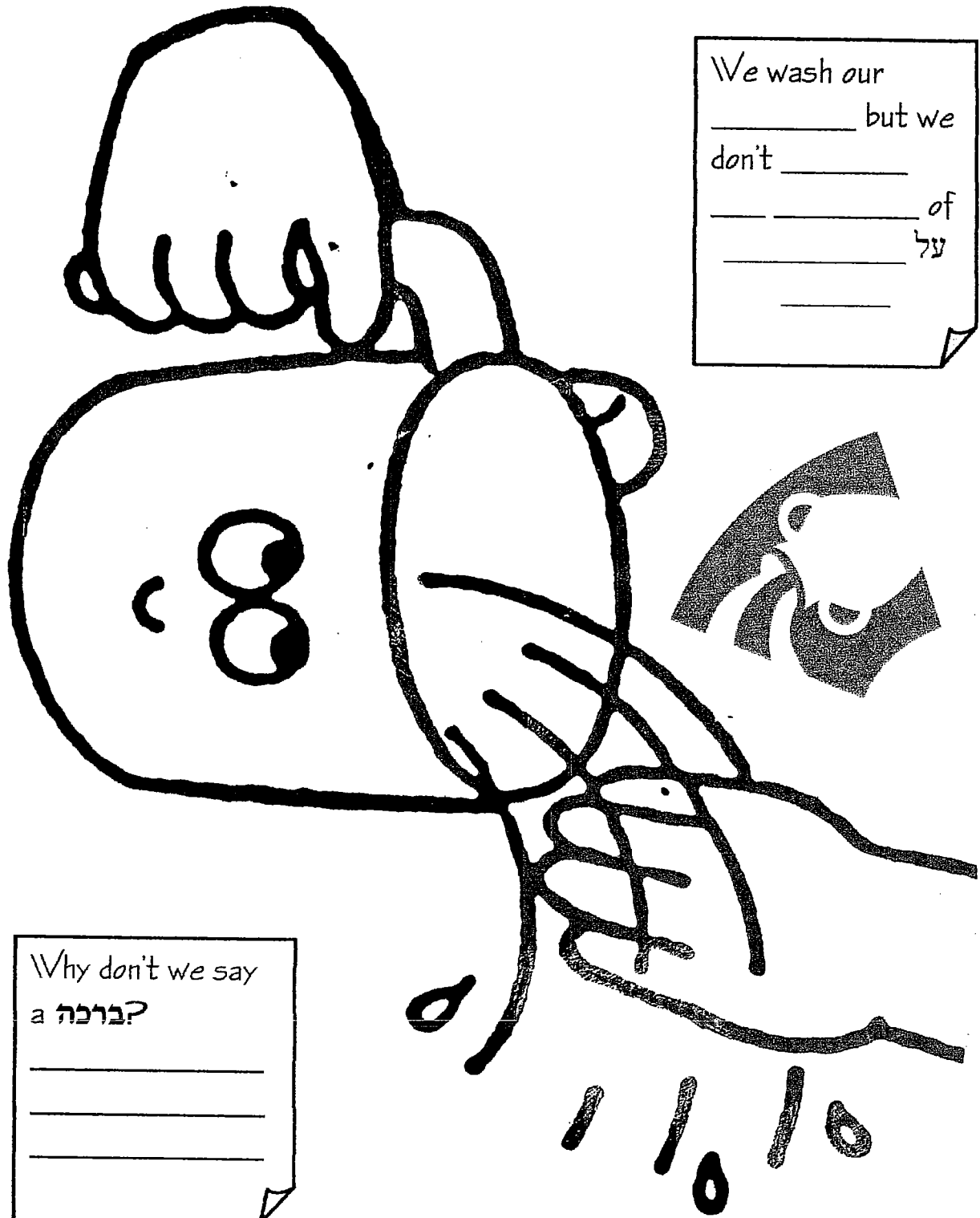
Why?

Do women Lean?

We drink the כוס
in one go, sitting
down!

ורחץ

We wash our _____ but we
 don't _____ of
 _____ על

Why don't we say
 a ברכה?

כרפס

We take less than a _____ of _____ or _____

And dip it into _____.

We make the **ברכה** of _____

and we keep in mind the _____ whilst we say the **ברכה**.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה:

Do we lean?

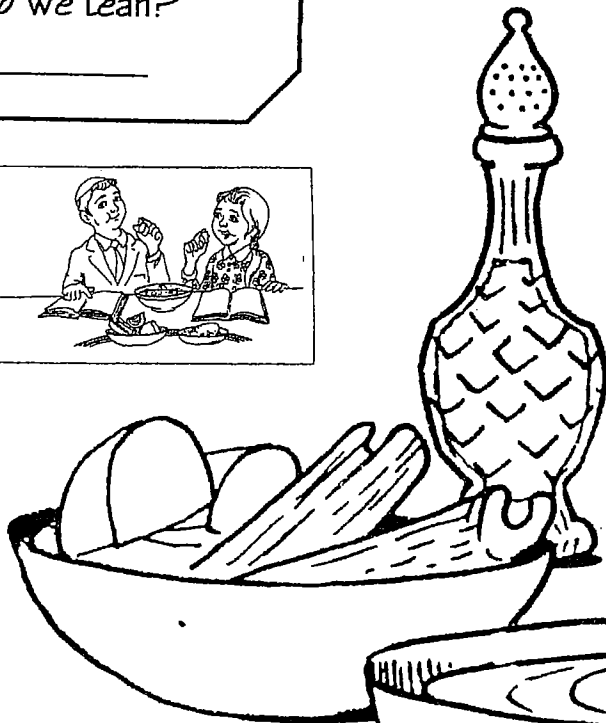

If we write the
letters of **כרפס**
backwards, we get:

ס' פרך

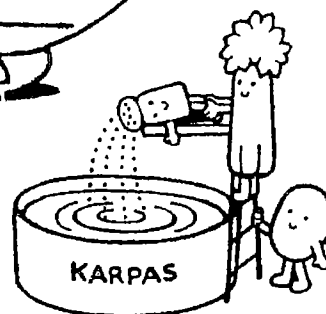
ס' - _____

פרך - _____

Why salt water? _____

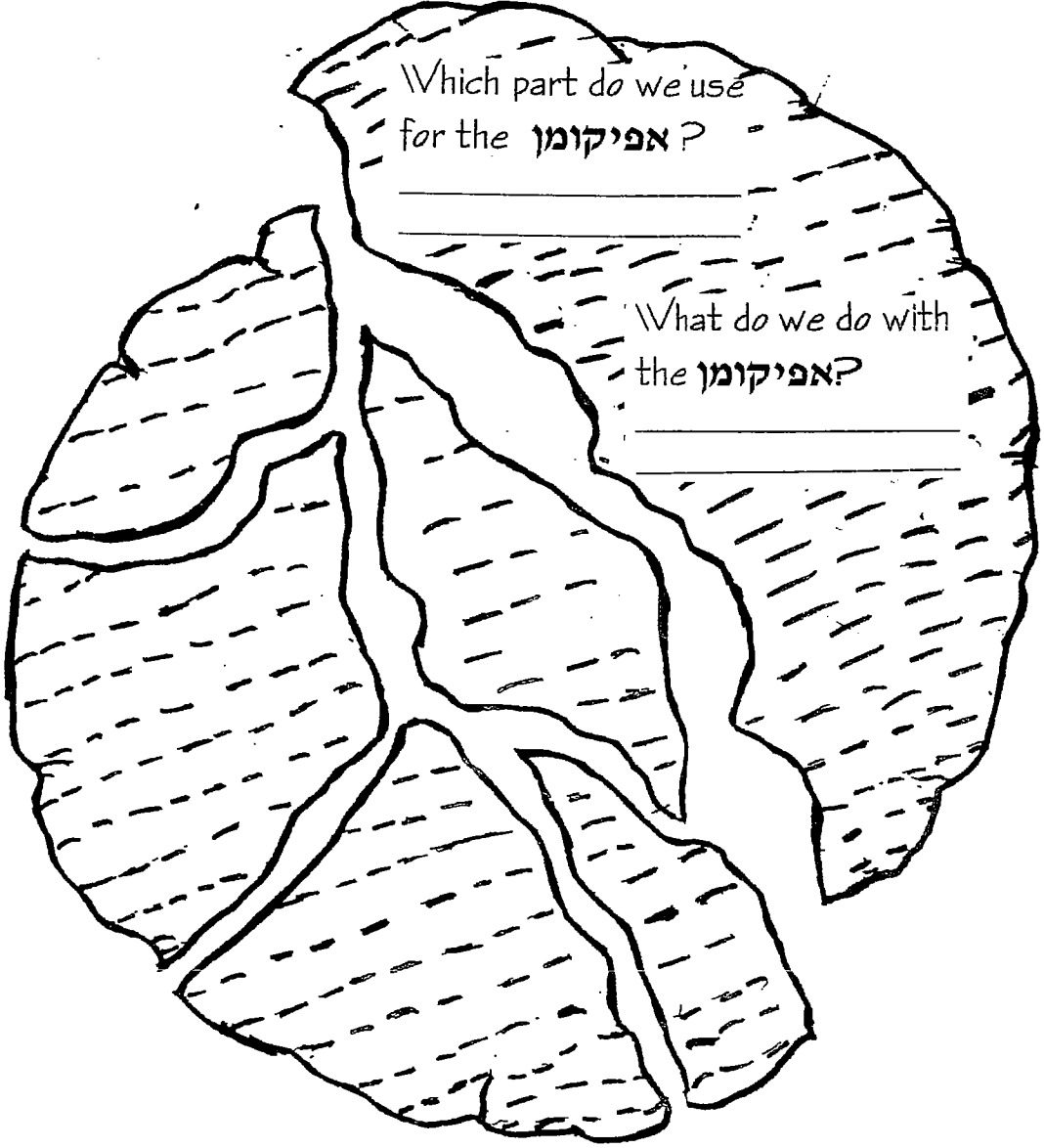
After eating **כרפס**
we remove the
כרפס from the
קערה

יחץ

We break the _____
מצה.

We break the bigger
part into _____ pieces

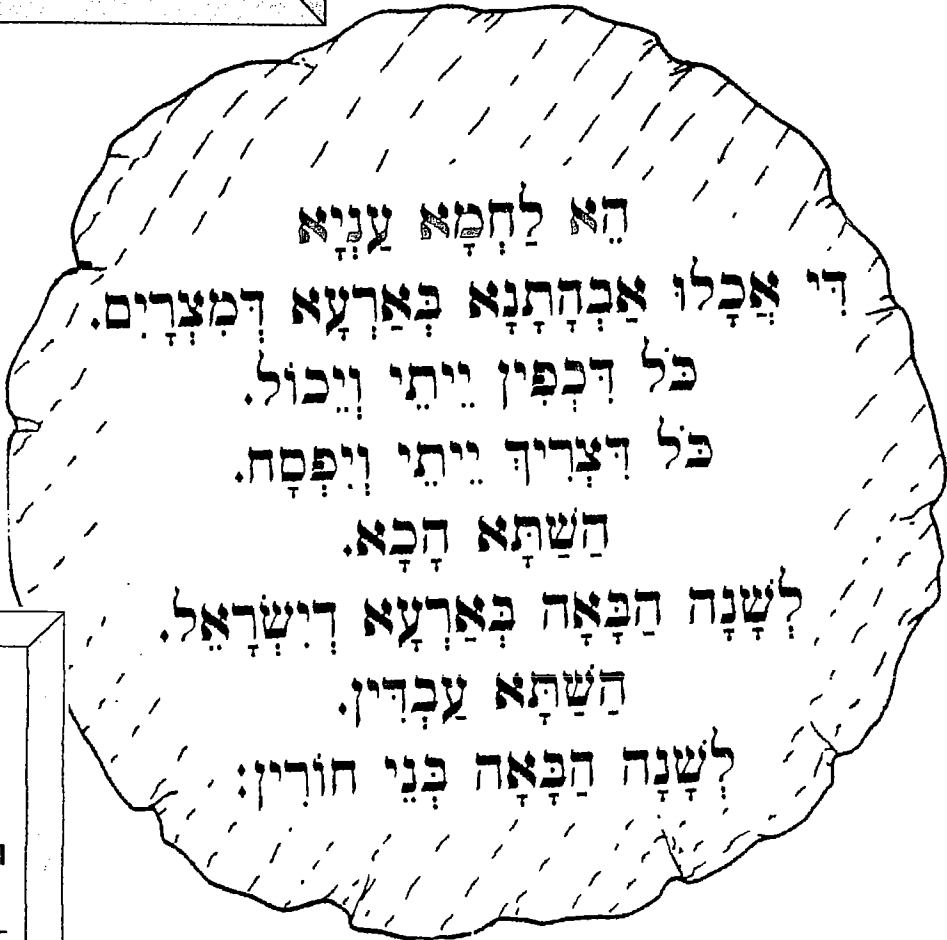

מגיד

והגדת לבנך -
 It is a _____ to tell
 your children about
 יציאת מצרים.

We should read the
 _____ out loud and
 joyfully.

הא
 לחמא
 עניא is
 written in

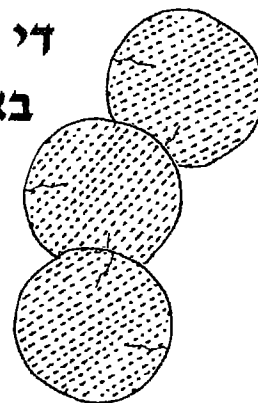

מגיד

הא לחמא עניא

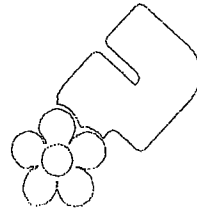
This is the bread of suffering - הא לחמא עניא
 That our fathers ate - די אכלו אבהתנא
 In the land of מצרים - בארעה דמצרים
 All who are hungry - כל דכפין
 Come in and eat - ייתי ויכול
 All who need - כל דצריך
 Come in and have a פסח סדר - ייתי ויפסח
 This year we are here - השתא הכא
 Next year we will be - לשנה הבאה
 In the land of ישראל - בארעה דישראל
 This year we are servants - השתא עבדין
 Next year we will be - לשנה הבאה
 Free people - בני חורין

Why do we say הא לחמא עניא now and not at the beginning of the סדר?

We now fill the _____
 כוס

מגיד
מה נשתנה

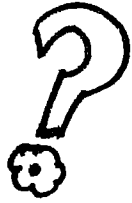

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות. שבכל הלילות אין
 אנו מטבילין אפילו פעם אחת. הלילה הזה שתי
 פעמים: שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה. הלילה
 הזה פלו מצה: שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות.
 הלילה הזה מרור: שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין
 ובין מסבין. הלילה הזה בלנו מסבין:

??????

This is a _____ מנהג	All about: Dipping twice - מטבילין	ערשטע קשיא 1 st Question
This is a מצוה from _____ the תורה	All about: Eating Matzo - מצה	צווייטע קשיא 2 nd Question
This is a מצוה from _____ the רבנים	All about: Eating Bitter herbs - מרור	דריטע קשיא 3 rd Question
This is a _____ מנהג	All about: Leaning - מסובין	פערטע קשיא 4 th Question

The reason why we ask about something that is a
 before we ask about something that is written in
 the תורה _____

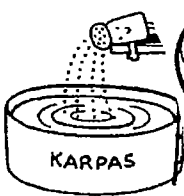
מגיד - מה נשתנה

בס"ד

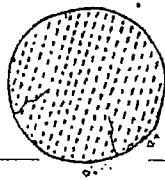
מאמע איך וועל בא דיר פרעגן פיר קשיות.....
מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

וואס איז אנדערש די נאכט פון פסח פון אלע נעכט פון א גאנץ יאר?
Why is the night of פסח different from all the
Nights of the whole year?

די ערשטע קעניא איז....
שבכל הלילות אין אנו מטבילין, אפילו פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר טונקען מיר נים איין אפילו איין מאל, אבער די
נאכט פון פסח טונקען מיר איין צוויי מאל, איין מאל ברפס אין זאלץ-
וואסער, דעם צווייטן מאל, מרור אין חרוסת?

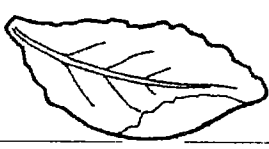

All the nights of the whole year we do not even dip _____
but on the night of פסח we dip _____. Once, ברפס
In _____ and the second time, מרור in חרוסת?

די צווייטע קעניא איז....
שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה, הלילה הזה פלו מצה?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר עסן מיר חמץ אדער מצה, אבער די נאכט פון
פסח עסן מיר נאר מצה?

All the nights of the whole year we eat חמץ or
_____ but on the night of פסח we eat only _____?

די דריטע קעניא איז....
שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה מרור?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר עסן מיר אלערלי גרינסן, אבער די נאכט פון פסח
עסן מיר בייטערע גרינסן?

All the nights of the whole year we eat all types of
_____ but on the night of פסח we eat _____?

די פערטע קעניא איז....
שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה פלגו מסובין?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר עסן מיר סיי ויצענדיק און סיי אנגעלענטערהיים,
די נאכט פון פסח עסן מיר אלע אנגעלענטערהיים?

Leaning (on a pillow) All the nights of the whole year we eat _____ or standing.
but on the night of פסח we eat _____?

מאמע איך האב בא דיר געפרעגט פיר קשיות, יאצט גיב מיר א תירוץ.

מגיד

עבדים היינו

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם
 בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְמוּנָה. וְאֵלֹהֵינוּ לֹא הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם הָרִי אָנּוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ
 מִשְׁעָבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם. וְאִפִּילוּ כָּלֵנוּ חֲכָמִים
 כָּלֵנוּ גְבוּרִים כָּלֵנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר
 בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל הַמְּרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי
 זֶה מִשְׁבַּח:

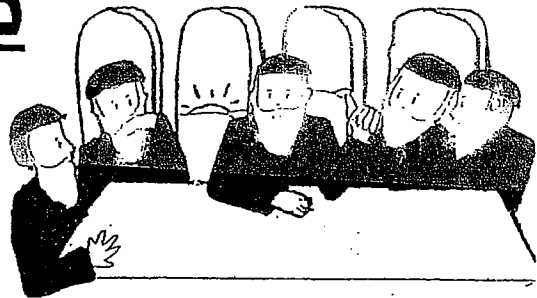
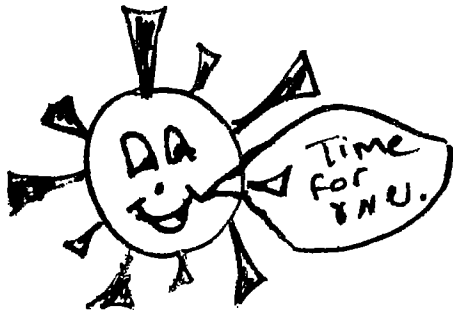

Why do we say
 עבדים היינו if we are
 in גלות again?

מגיד עבדים היינו

We were slaves - עבדים היינו -
 To פרעה in מצרים - לפרעה במצרים -
 And Hashem our G-d took us out - ויוציאנו ה' אלקינו -
 From there - משם -
 With a strong hand - ביד חזקה -
 And an outstretched arm - ובזרע נטויה -
 And if ה' didn't take out - ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא -
 Our fathers - את אבותינו -
 From מצרים - ממצרים -
 Then we, our children - הרי אנו ובנינו -
 And our children's children - ובני בנינו -
 Would still be slaves - משעבדים היינו -
 To פרעה in מצרים - לפרעה במצרים -
 Therefore even if we are all wise - ואפילו כלנו חכמים -
 All of us understanding - כלנו נבונים -
 All know the תורה - כלנו יודעים את התורה -
 We are still commanded - מצוה עלינו -
 To tell - לספר -
 About יציאת מצרים - ביציאת מצרים -
 And whoever lengthens - וכל המרבה -
 The telling - לספר -
 About יציאת מצרים - ביציאת מצרים -
 Is praised - הרי זה משבח -

מגיד

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה
 ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבים בבני ברק.
 והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו
 תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של
 שחרית:

מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים.....

Why don't we make a ברכה on the מצוה of telling the story
 of יציאת מצרים?

- 1) _____ (ר"יץ)
 2) _____ (א"ר)

From these חכמים we can see that every איך has a חיוב to talk about
 יציאת מצרים:

- רבי אליעזר who was a _____
 רבי יהושע who was a _____
 ר' אלעזר בן עזריה who was a _____
 רבי עקיבא who was a _____
 רבי טרפון who was a _____

None of these חכמים were
 slaves in מצרים, but they
 still all spoke about יציאת
 מצרים until
 קריאת שמע של שחרית -

מגיד

מעשה ברבי אליעזר

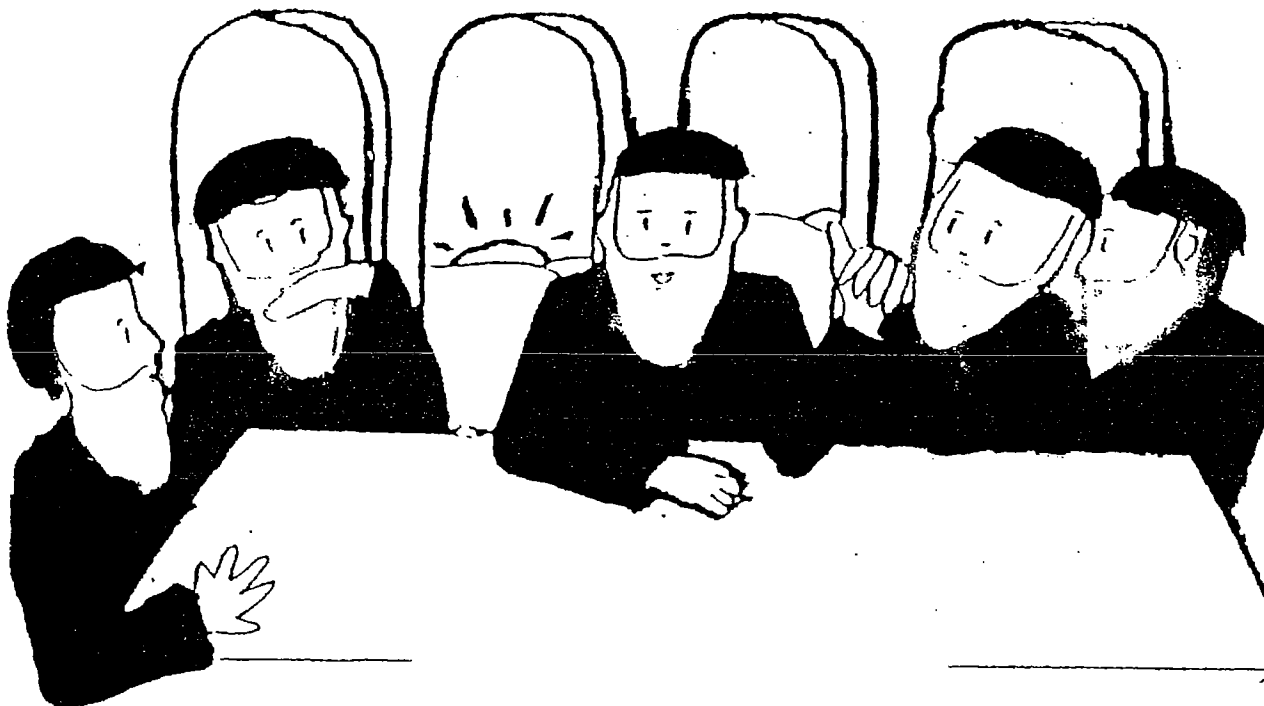
<i>Once</i> _____	מעשה ברבי אליעזר -
<i>And</i> _____	ורבי יהושע -
_____	ו רבי אלעזר בן עזרי' -
_____	ורבי עקיבא -
_____	ורבי טרפון -
<i>Were having a</i> סדר _____	שהיו מסבים -
<i>In</i> _____	בבני ברק -
<i>And they were discussing</i> _____	והיו מספרים -
<i>About</i> _____	ביציאת מצרים -
<i>All that night</i> _____	כל אותו הלילה -
<i>Until</i> _____	עד -
<i>Their students came</i> _____	שבאו תלמידיהם -
<i>And said to them</i> _____	ואמרו להם -
<i>The time has come</i> _____	הגיע זמן -
<i>For</i> _____	קריאת שמע -
<i>Of</i> _____	של שחרית -

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא
 זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה
 בן זומא. שנאמר למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
 כל ימי חייך. ימי חייך תנמים. כל ימי חייך להביא
 הלילות. וחכמים אומרים ימי חייך העולם הזה. כל ימי
 חייך להביא לימות המשיח:

Behold I am LIKE 70 years old – הרי אני כבן שבעים שנה

was only LIKE 70 years old because really
 he was _____ but he had a _____.

Why? _____

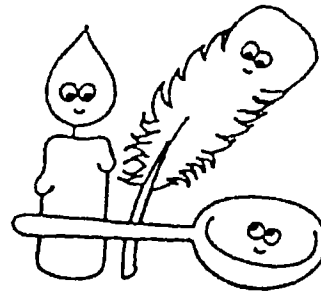
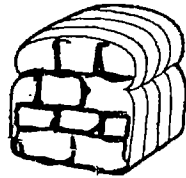

Searching for חמץ – בדיקת חמץ

We do בדיקת חמץ on the _____ just after _____.

It is our מנהג to take _____ pieces of bread and _____

_____.

For the בדיקה (search) we need

1. A _____ - In order to _____
2. A _____ - In order to _____
3. A _____ - In order to _____
4. A _____ - In order to _____

Before the בדיקה (search), the head of the house says this _____:

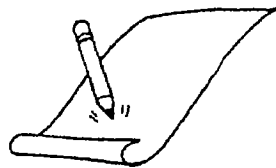
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חָמֵץ:

whilst everyone in the house _____.

After the בדיקה (search), pieces are put away up high so that no one will _____ them.

Selling the חמץ – מכירת חמץ

We sell all our חמץ to a _____ through a רב so that we will not own any _____ over _____.

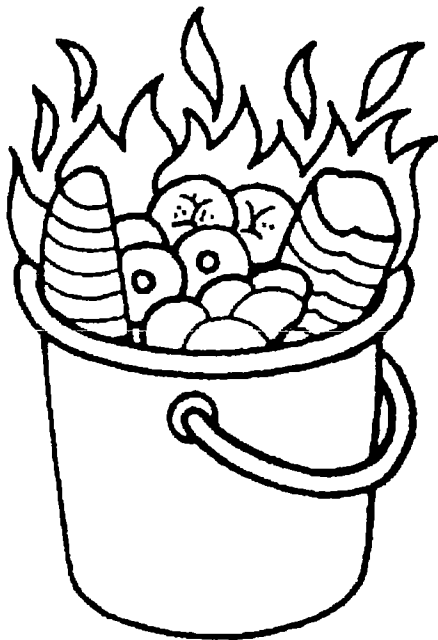
ביעור חמץ – חמץ

כָּל־חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאָפָא בְּרִשְׁוֵתֵי דְחֻזִיתִיה וְדָלָא חֻזִיתִיה וְדְחֻמִיתִיה
וְדָלָא חֲמִיתִיה דְבַעֲרַתִיה וְדָלָא בַעֲרַתִיה לְפִטְל וְלִחְוֵי הַפְּקָר
כְּעִפְרָא דְאֲרַעָא.

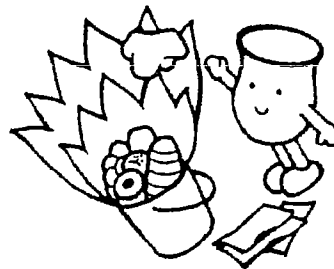
On the morning of _____ we burn the _____, which is
the _____ pieces and any other _____ left in the house.

After burning the _____ we say _____.

After _____ כל we say _____ in which we ask _____ to
get rid of all _____ just like we are getting rid of our _____.

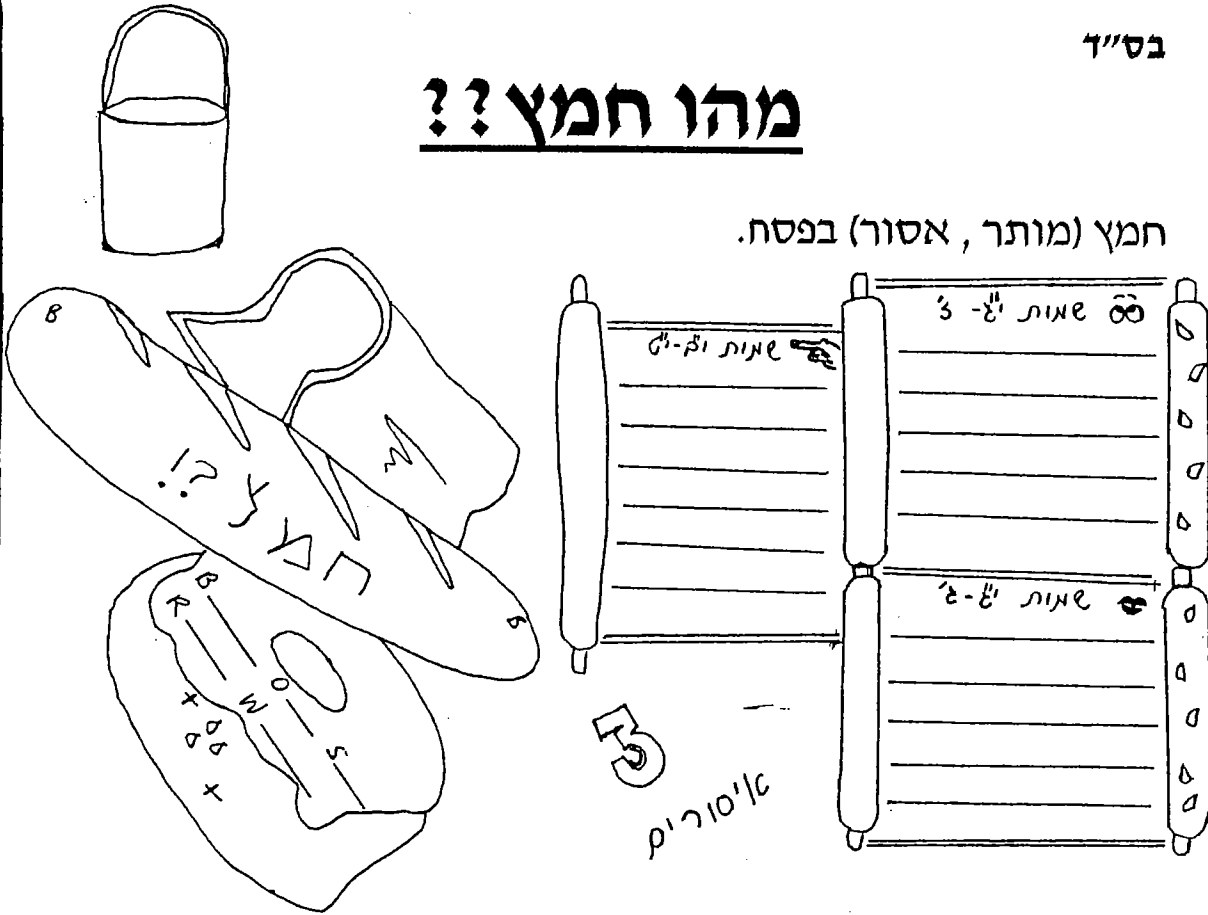

We don't eat
any more חמץ
after _____

מהו חמץ??

חמץ (מותר, אסור) בפסח.

5 מצוות פון אויסרייניקען די חמץ

_____	ניט עסן חמץ	1
_____	אויסרייניקען	2
_____	ניט _____ חמץ	3
_____	ניט _____ חמץ	4
_____	ניט _____ חמץ	5

אויב מיר געפינט חמץ אויף יום
טוב _____

אויב מיר געפינט חמץ אויף חול
המועד _____

חמץ ומצה

1. וואס איז דער פשוטע חילוק צווישן חמץ און מצה???

חמץ -

מצה -

2. חמץ ווייזט אויף:

מצה ווייזט אויף:

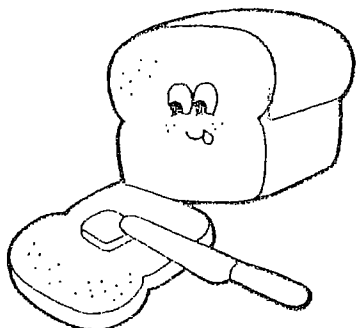
3. פארוואס איז פסח אנגערופן "חג המצות"?

4. וואס לערנט מען אויס פון דער פסוק "בכל דור ודור"?

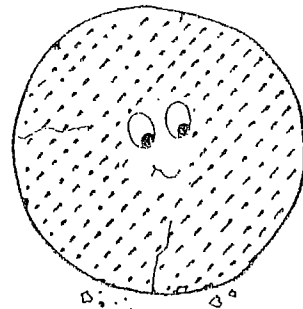
5. Give 2 examples of מצה type of behavior:

א) _____

ב) _____

Be
Humble!!

ערב פסח

Besides not eating any חמץ after _____, we also shouldn't eat _____.

We also make sure to cut our nails before _____.

הדלקת נרות

ברכה א'

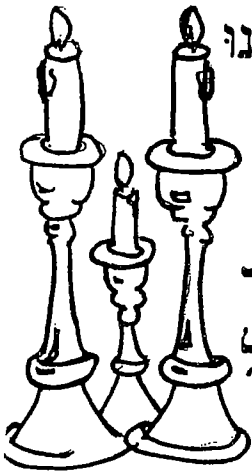
בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל
יוֹם טוֹב:

ברכה ב'

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲתִינוּ
וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵהּ הַזֶּה:

ברכה ג'

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל
שַׁבָּת

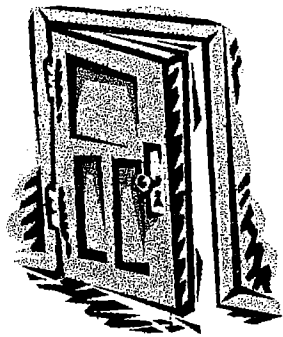

Colour the ברכות that we say by הדלקת נרות on each night:

	א	ב	ג	יום א' דפסח
	א	ב	ג	יום ב' דפסח
	א	ב	ג	שבת חול המועד
	א	ב	ג	שביעי של פסח
	א	ב	ג	אחרון של פסח

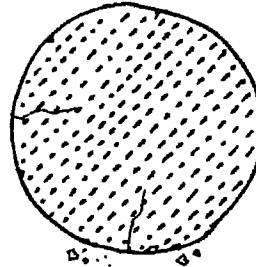
ד' שמות החג

_____ ה
_____ ה

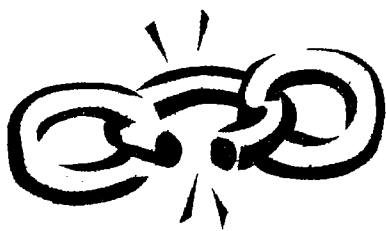
Because _____

_____ ה
_____ ה

Because _____

_____ ה
_____ ה

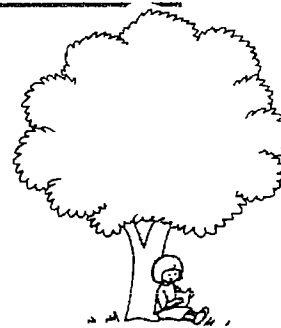

Because _____

_____ *also applies to us.*

How? _____

_____ ה
_____ ה

Because _____

ארבע כוסות

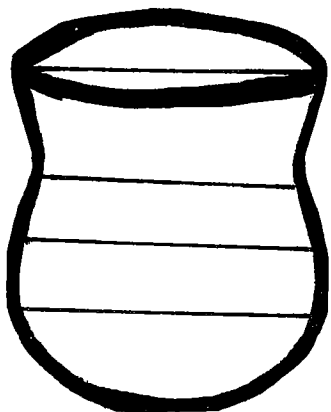
During the סדר we drink the _____ - _____ cups of _____.

The _____ די correspond to the _____ די לשונות של.

REMEMBER:

The men lean to the left whilst they drink.

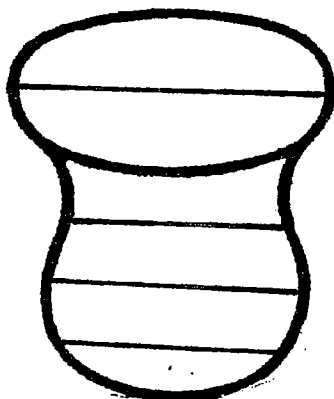
The 5th _____ is _____ של כוס.

We leave this כוס for _____ to drink

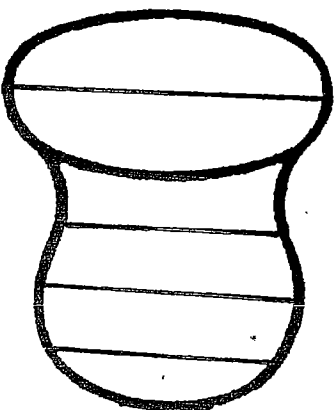
Did You Know??

When the רבי would make a ברכה on the כוס, the רבי would hold the כוס in the palm of his hand like קידוש by.

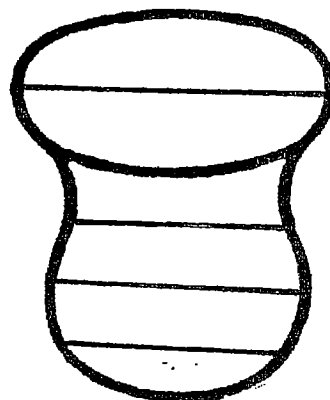
We pour this cup:

We drink this cup:

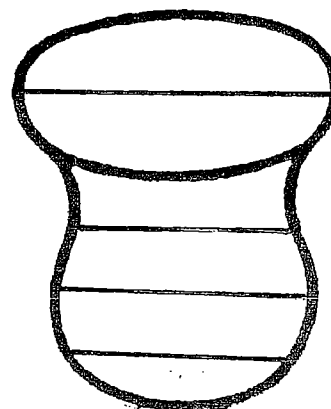
We pour this cup:

We drink this cup:

We pour this cup:

We drink this cup:

We pour this cup:

We drink this cup:

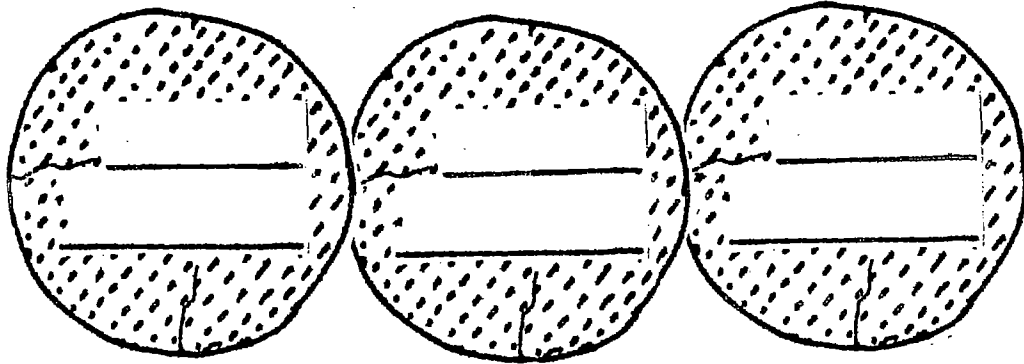
שלוש מצות

We eat מצה because _____

The מצה that we eat on פסח is watched from _____

The water that is used to make the _____ is left overnight and is called _____.

It is most מהודר (the very best) to use _____.

The מצות are called _____ - the first letters of these words spell out _____ - Vessel, because eating מצות gives us a lot of ברכות.

Eating מצה on the first night gives us

_____ - _____

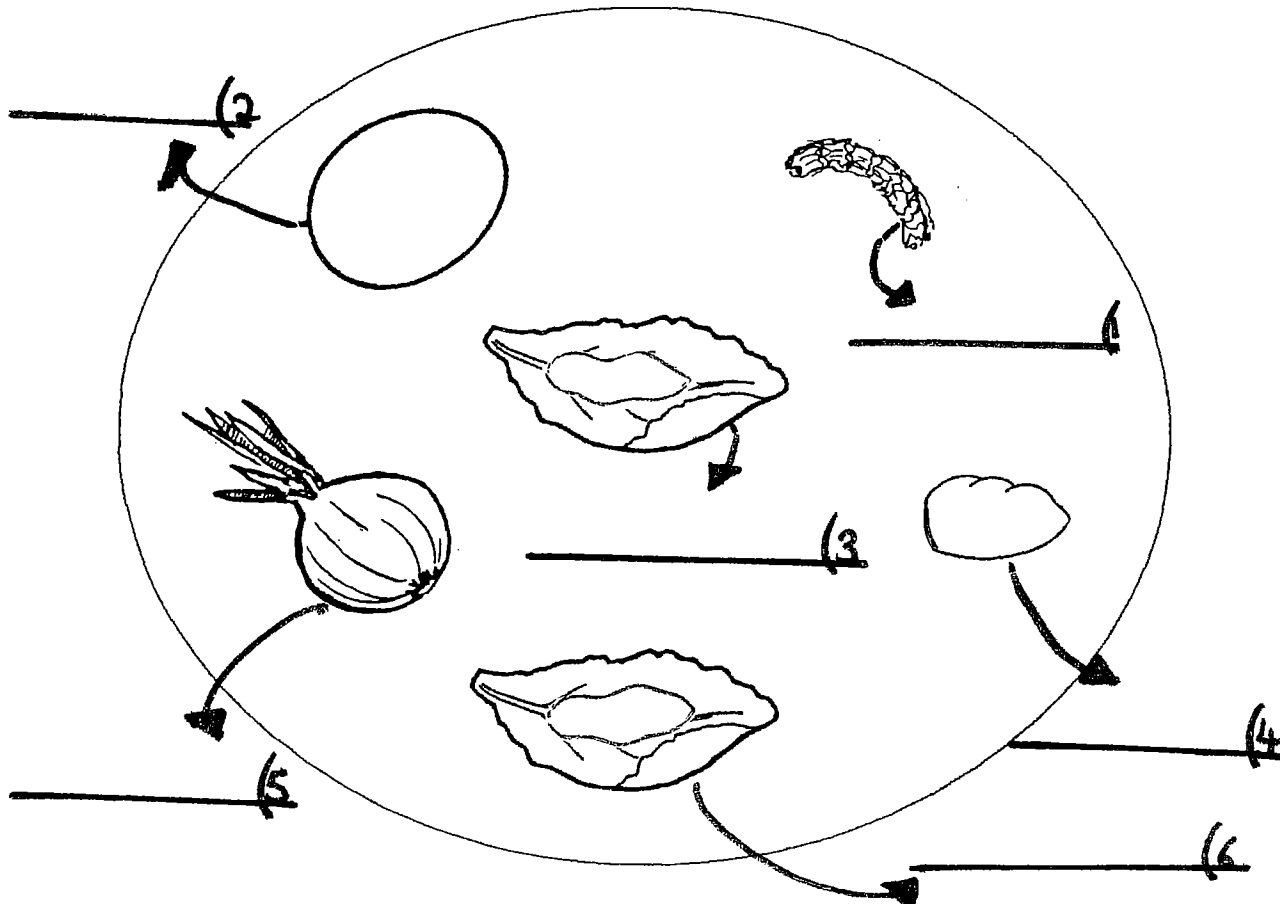
Eating מצה on the second night gives us

_____ - _____

מצה is called _____ because it is a food that _____ people eat.

קערה

The _____ מצות are covered with cloth and on top of them is placed the six parts of the _____.

 - מרור (3)
To remind us of _____

 - ביצה (2)
To remind us of _____

 - זרוע (1)
To remind us of _____

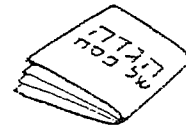
 - חזרת (6)
To remind us of _____

 - כרפס (5)
We dip this in saltwater
to remind us of _____

 - חרות (4)
To remind us of _____

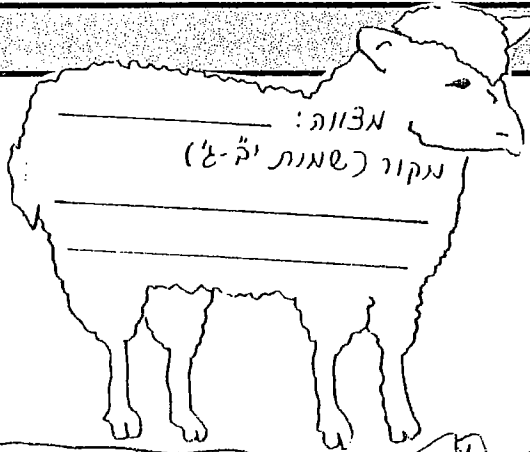
מצות ליל סדר

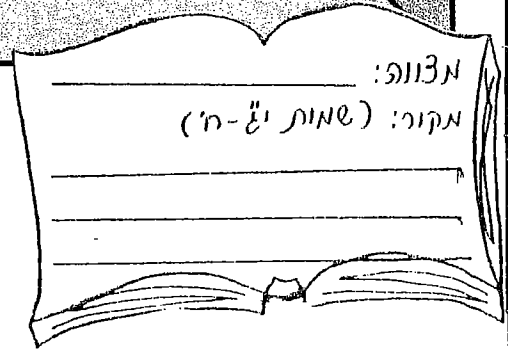
"בְּכֹל הַמְצֻוֹת שֶׁל לַיִל הַפֶּסַח, נָשִׂים חַיִּיבוֹת כְּאֲנָשִׁים. לְפִי
 שְׂאֵף הוּא הָיָה בְּאוֹתוֹ הַנֶּסֶם שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם. וַיִּתְּרָה מִזֶּה –
 שְׂבֻכּוֹת נָשִׂים צְדָקָנוֹת נִגְאָלוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם"

(מסכת פסחים)

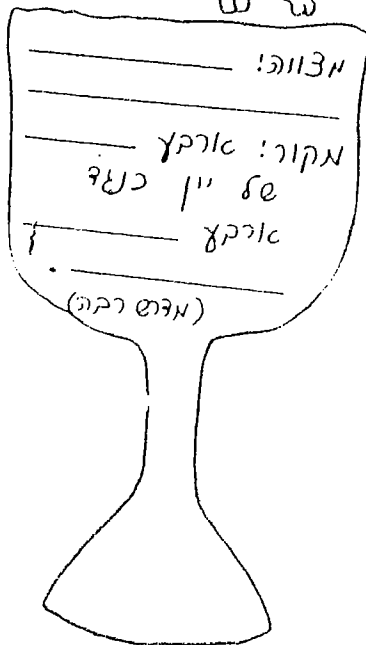
What do we learn from this גמרא? _____

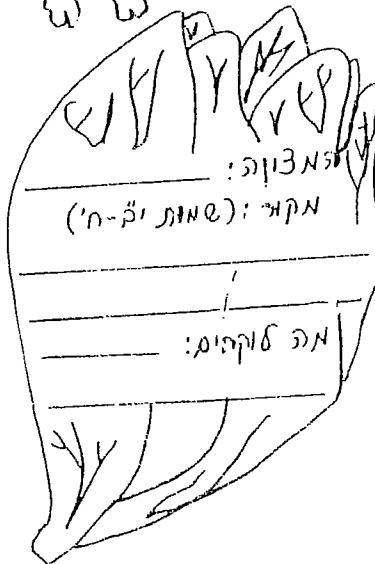
מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

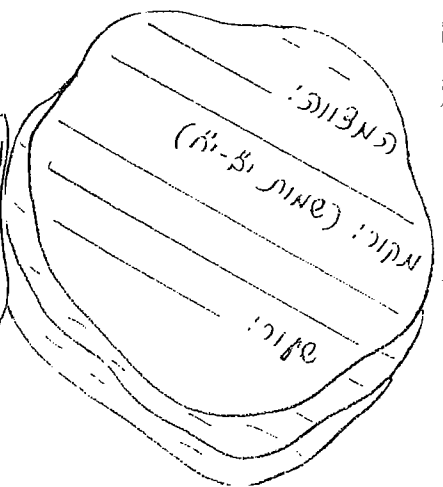
מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: אֲדָמָה
 אֶרֶץ מִצְרַיִם
 אֶרֶץ כְּנָעַן
 אֶרֶץ חֵטְא
 אֶרֶץ חֵטְא (שְׁמוֹת י"ג-ח')

מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

מְצֻוֶה: _____
 מְקוֹר: (שְׁמוֹת י"ג-ח')

סימני הסדר

<p>_____</p> <p>רוחצים הידים באי הרכה</p>	<p>_____</p> <p>אונחים קדוש.</p>
<p>_____</p> <p>חוצים את הנזה באונצית אשלים</p>	<p>_____</p> <p>מטבילים ירק בתי נח.</p>
<p>_____</p> <p>נחלים ידים בהרכה</p>	<p>_____</p> <p>קוצאים את בהצדה</p>
<p>_____</p> <p>אונחם מרור הטרוסת.</p>	<p>_____</p> <p>אונחם נזה.</p>
<p>_____</p> <p>אונחם את הסודיה</p>	<p>_____</p> <p>אונחם נזה עם מרור.</p>
<p>_____</p> <p>מבכים הרפת הנחון.</p>	<p>_____</p> <p>אונחם את הפאפיקון.</p>
<p>_____</p> <p>אשנה בבאה בירושלים</p>	<p>_____</p> <p>אונחים בליל.</p>

סימני הסדר

קדש	ווען דער _____ כדי די _____ זאל ניט איינשלאפן און פרעגן _____.
ורחץ	_____ * איידער מעם עסט א נאסע גרינץ מוז מען וואשן די הענט.
כרפס	מען _____ און מען מאכט די _____ " _____" מען עסט וויניקער פון א _____.
יחץ	מען צוברעכט די _____ די גרעסערע שטיקל _____ פאר'ן אפיקומען.
מגיד	דאס איז די מצוה פון _____ - צו דערציילן די סיפור פון יציאת מצרים _____.
רחצה	מען _____.
מוציא מצה	מען _____.
מרור	מיר נעמט א _____ מרור, אין חרוסת און מען _____.
כורך	מען מאכט א _____ פון _____ און מען זאגט _____.
שלחן עורך	מען _____.
צפון	מען _____ באהאלטענעם - _____ _____
ברך	מען _____.
הלל נרצה	מען זאגט _____.

קדש

וה _____

סברי מרנן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

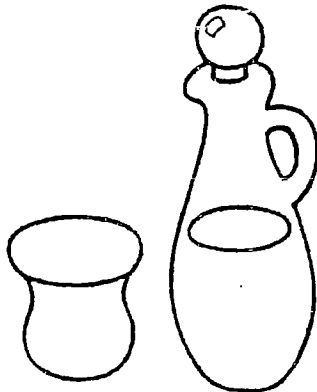
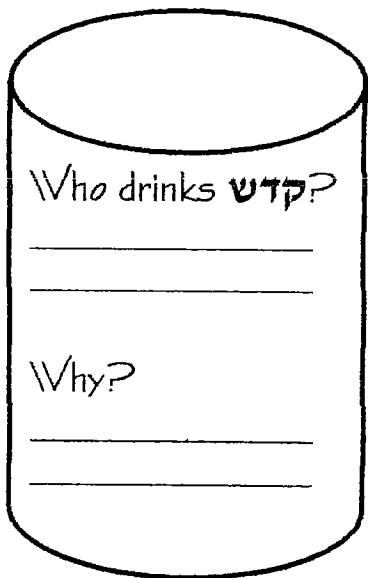
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל
עַם זְרַמָּנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְהִתֵּן לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה.
חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן אֶת יוֹם (לשבת הַשְּׁבֻת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)
חַג הַמִּצְוֹת הַזֶּה.

וְאֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה

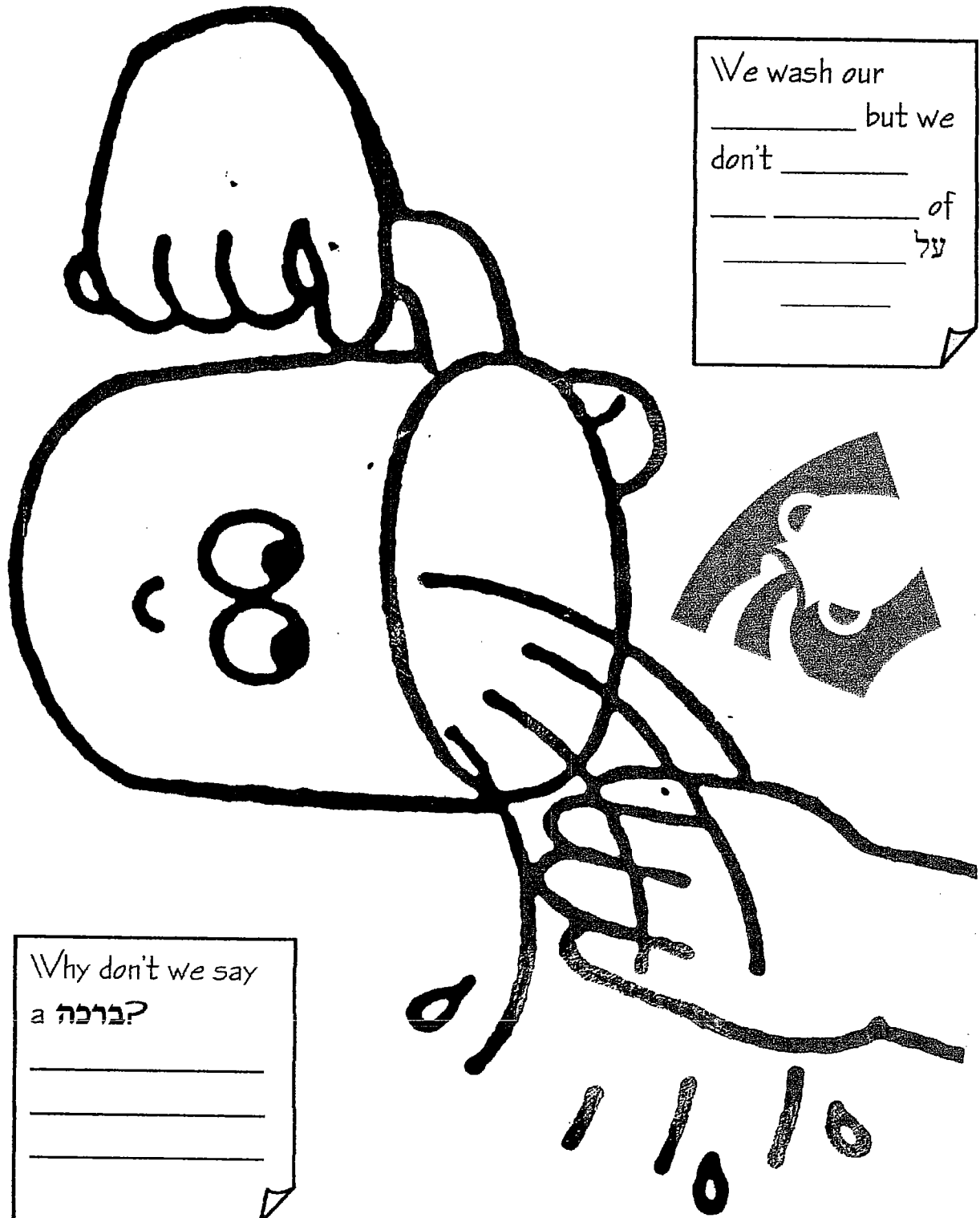
זְמַן חֲרוּתֵנוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.
כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים. (ושַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי
קֹדֶשׁ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הַנְּחִלְתָּנוּ: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מִקְדֵּשׁ (הַשְּׁבֻת וּ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהִתֵּנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִנֵּיעֵנוּ לְזְמַן
הַזֶּה:

הנוסח הנאמר כשחל ליל סדר ביום חול

ורחץ

We wash our _____ but we
 don't _____ of
 _____ על

Why don't we say
 a ברכה?

כרפס

We take less than a _____ of _____ or _____

And dip it into _____.

We make the **ברכה** of _____

and we keep in mind the _____ whilst we say the **ברכה**.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה:

Do we lean?

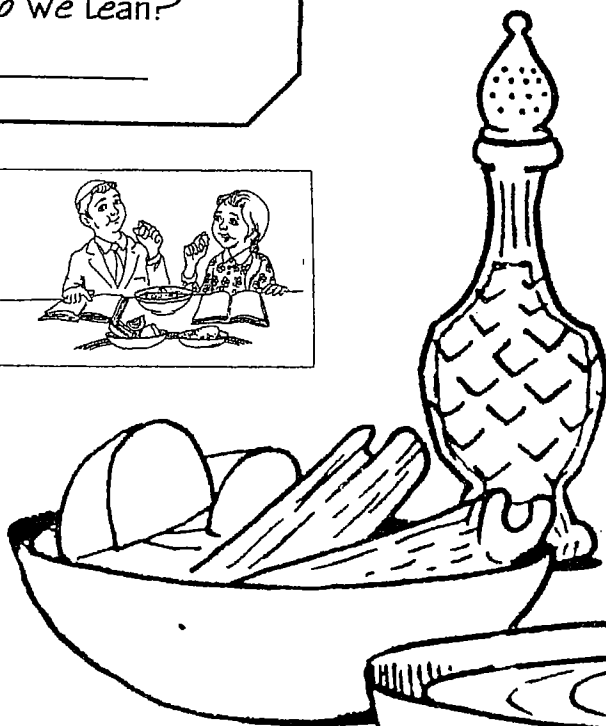

If we write the
letters of **כרפס**
backwards, we get:

ס' פרך

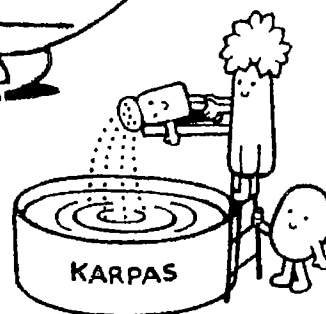
_____ - ס'

_____ - פרך

Why salt water? _____

After eating **כרפס**
we remove the
כרפס from the
קערה

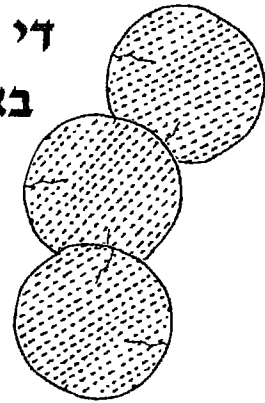

מגיד

הא לחמא עניא

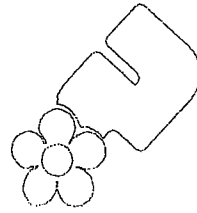
This is the bread of suffering - הא לחמא עניא
 That our fathers ate - די אכלו אבהתנא
 In the land of מצרים - בארעה דמצרים
 All who are hungry - כל דכפין
 Come in and eat - ייתי ויכול
 All who need - כל דצריך
 Come in and have a פסח סדר - ייתי ויפסח
 This year we are here - השתא הכא
 Next year we will be - לשנה הבאה
 In the land of ישראל - בארעה דישראל
 This year we are servants - השתא עבדין
 Next year we will be - לשנה הבאה
 Free people - בני חורין

Why do we say הא לחמא עניא now and not at the beginning of the סדר?

We now fill the _____
 כוס

מגיד
מה נשתנה

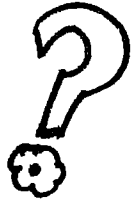

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות. שבכל הלילות אין
 אנו מטבילין אפילו פעם אחת. הלילה הזה שתי
 פעמים: שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה. הלילה
 הזה פלו מצה: שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות.
 הלילה הזה מרור: שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין
 ובין מסבין. הלילה הזה בלנו מסבין:

??????

This is a _____ מנהג	All about: Dipping twice - מטבילין	ערשטע קשיא 1 st Question
This is a מצוה from _____ the תורה	All about: Eating Matzo - מצה	צווייטע קשיא 2 nd Question
This is a מצוה from _____ the רבנים	All about: Eating Bitter herbs - מרור	דריטע קשיא 3 rd Question
This is a _____ מנהג	All about: Leaning - מסובין	פערטע קשיא 4 th Question

The reason why we ask about something that is a
 before we ask about something that is written in
 the תורה _____

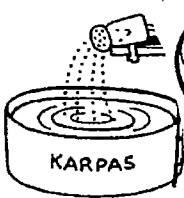
מגיד - מה נשתנה

בס"ד

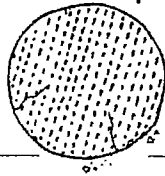
מאמע איך וועל בא דיר פרעגן פיר קשיות.....
מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

וואס איז אנדערש די נאכט פון פסח פון אלע נעכט פון א גאנץ יאר?
Why is the night of פסח different from all the
Nights of the whole year?

די ערשטע קעניא איז....
שבכל הלילות אין אנו אוכלין, אפילו פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר טונקען מיר ניט איין אפילו איין מאל, אבער די
נאכט פון פסח טונקען מיר איין צוויי מאל, איין מאל ברפס אין זאלץ-
וואסער, דעם צווייטן מאל, מרור אין חרוסת?

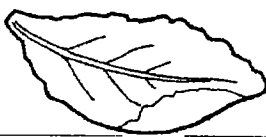

All the nights of the whole year we do not even dip _____
but on the night of פסח we dip _____. Once, ברפס
in _____ and the second time, מרור in חרוסת?

די צווייטע קעניא איז....
שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה, הלילה הזה פלו מצה?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר עסן מיר חמץ אדער מצה, אבער די נאכט פון
פסח עסן מיר נאר מצה?

All the nights of the whole year we eat חמץ or
_____ but on the night of פסח we eat only _____?

די דריטע קעניא איז....
שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה מרור?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר עסן מיר אלערלי גרינסן, אבער די נאכט פון פסח
עסן מיר בייטערע גרינסן?

All the nights of the whole year we eat all types of _____
but on the night of פסח we eat _____?

די פערטע קעניא איז....
שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה פלגו מסובין?
אלע נעכט פון א גאנץ יאר עסן מיר סיי ויצענדיק און סיי אנגעלענטערהיים,
די נאכט פון פסח עסן מיר אלע אנגעלענטערהיים?

Leaning (on a pillow) All the nights of the whole year we eat _____ or standing.
but on the night of פסח we eat _____?

מאמע איך האב בא דיר געפרעגט פיר קשיות, יאצט גיב מיר א תירוץ.

מגיד

עבדים היינו

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרַעַה בְּמִצְרַיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם
 בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְמוּנָה. וְאֵלֹנוּ לֹא הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם הָרִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ
 מִשְׁעָבָדִים הָיִינוּ לְפָרַעַה בְּמִצְרַיִם. וְאִפִּילוּ כָּלֵנוּ חֲכָמִים
 כָּלֵנוּ גְבוּרִים כָּלֵנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר
 בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל הַמְּרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי
 זֶה מְשַׁבֵּחַ:

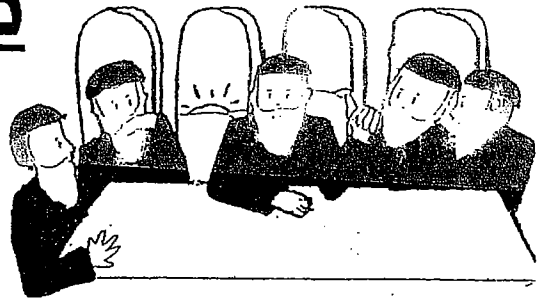
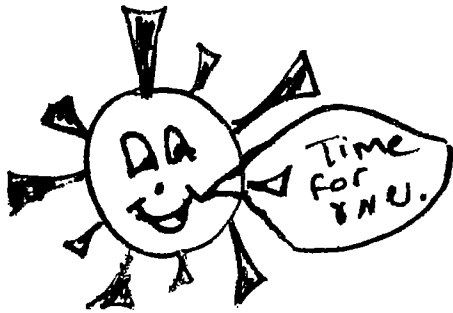

Why do we say
 עבדים היינו if we are
 in גלות again?

מגיד עבדים היינו

We were slaves - עבדים היינו -
To פרעה in מצרים - לפרעה במצרים -
And Hashem our G-d took us out - ויוציאנו ה' אלקינו -
From there - משם -
With a strong hand - ביד חזקה -
And an outstretched arm - ובזרע נטויה -
And if ה' didn't take out - ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא -
Our fathers - את אבותינו -
From מצרים - ממצרים -
Then we, our children - הרי אנו ובנינו -
And our children's children - ובני בנינו -
Would still be slaves - משעבדים היינו -
To פרעה in מצרים - לפרעה במצרים -
Therefore even if we are all wise - ואפילו כלנו חכמים -
All of us understanding - כלנו נבונים -
All know the תורה - כלנו יודעים את התורה -
We are still commanded - מצוה עלינו -
To tell - לספר -
About יציאת מצרים - ביציאת מצרים -
And whoever lengthens - וכל המרבה -
The telling - לספר -
About יציאת מצרים - ביציאת מצרים -
Is praised - הרי זה משבח -

מגיד

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה
 ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבים בבני ברק.
 והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו
 תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של
 שחרית:

מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים.....

Why don't we make a ברכה on the מצוה of telling the story
 of יציאת מצרים?

- 1) _____ (ר"יץ)
 2) _____ (א"ר)

From these חכמים we can see that every איך has a חיוב to talk about
 יציאת מצרים:

- רבי אליעזר who was a _____
 רבי יהושע who was a _____
 ר' אלעזר בן עזריה who was a _____
 רבי עקיבא who was a _____
 רבי טרפון who was a _____

None of these חכמים were
 slaves in מצרים, but they
 still all spoke about יציאת
 מצרים until
 קריאת שמע של שחרית -

מגיד

מעשה ברבי אליעזר

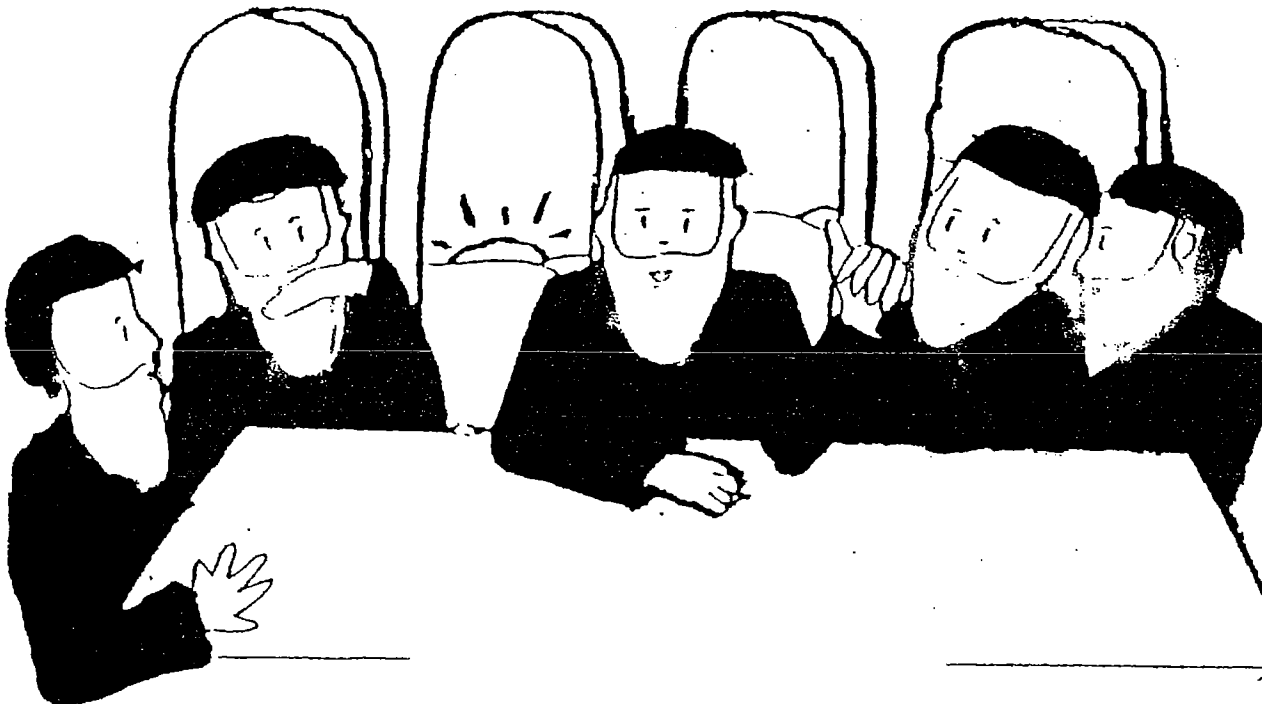
<i>Once</i> _____	מעשה ברבי אליעזר -
<i>And</i> _____	ורבי יהושע -
_____	ו רבי אלעזר בן עזרי' -
_____	ורבי עקיבא -
_____	ורבי טרפון -
<i>Were having a</i> סדר _____	שהיו מסבים -
<i>In</i> _____	בבני ברק -
<i>And they were discussing</i> _____	והיו מספרים -
<i>About</i> _____	ביציאת מצרים -
<i>All that night</i> _____	כל אותו הלילה -
<i>Until</i> _____	עד -
<i>Their students came</i> _____	שבאו תלמידיהם -
<i>And said to them</i> _____	ואמרו להם -
<i>The time has come</i> _____	הגיע זמן -
<i>For</i> _____	קריאת שמע -
<i>Of</i> _____	של שחרית -

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא
 זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה
 בן זומא. שנאמר למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
 כל ימי חייך. ימי חייך תנמים. כל ימי חייך להביא
 הלילות. וחקמים אומרים ימי חייך העולם הזה. כל ימי
 חייך להביא לימות המשיח:

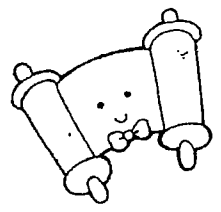
Behold I am LIKE 70 years old – הרי אני כבן שבעים שנה

was only LIKE 70 years old because really
 he was _____ but he had a _____.

Why? _____

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם. בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.
בְּרוּךְ הוּא. כְּנֶגֶד אַרְבַּעַת בְּנִים דְּבִרָה תּוֹרָה. אֶחָד
תְּכֶם. וְאֶחָד רָשָׁע. וְאֶחָד תָּם. וְאֶחָד שָׂאִינוּ יוֹדְעֵי לְשִׂאוֹל:

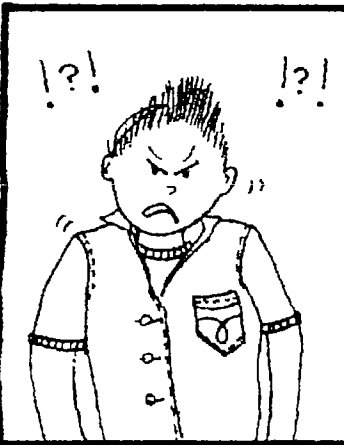
כנגד ארבעה בנים דברה תורה -
We learn from here that we _____
on the level that they _____

_____ ט _____ כ ←

תְּכֶם מָה הוּא אוֹמֵר: מָה הָעֵדוּת
וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יי
אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. וְאִף אֶתָּה אָמַר לוֹ
כִּהְלָכוֹת הַפֶּסַח אֵין מִפְּטִירִין אַחַר
הַפֶּסַח אִפְּיָקוּמָן:

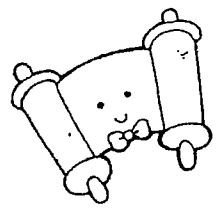

_____ כ ←

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר: מָה הָעֵבֹדָה הַזֹּאת
לְכֶם, לְכֶם וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שֶׁהוֹצִיא אֶת
עַצְמוֹ מִן הַכֶּלֶל כְּפָר בְּעֵיקָר. וְאִף אֶתָּה
הִקְהָה אֶת שְׂנָיו וְאָמַר לוֹ, בְּעֵבֹר זֶה
עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרָיִם. לִי וְלֹא לוֹ.
אֵלוֹ הָיָה שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל:

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם. בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שֶׁנִּתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.
בְּרוּךְ הוּא. כִּנְגַד אַרְבַּעַת בְּנֵים דְּבִרְתָּה תּוֹרָה. אֶחָד
תְּכֻם. וְאֶחָד רִשְׁעָה. וְאֶחָד תָּם. וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי לְשִׂאוּל:

כנגד ארבעה בנים דברה תורה -
We learn from here that we _____
on the level that they _____

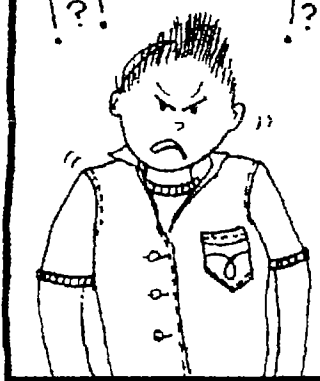
_____ ט _____ כ ←

תְּכֻם מָה הוּא אוֹמֵר: מָה הָעֵדוּת
וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יי
אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. וְאָף אֶתָּה אָמַר לוֹ
כִּהְלָכוֹת הַפֶּסַח אֵין מִפְּטִירִין אַחַר
הַפֶּסַח אִפְּיָקוּמָן:

_____ כ ←

!?! !?!

רִשְׁעָה מָה הוּא אוֹמֵר: מָה הָעֵבֹדָה הַזֹּאת
לְכֶם, לְכֶם וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שְׁהוֹצִיא אֶת
עַצְמוֹ מִן הַכֶּלֶל כְּפָר בְּעֵיקָר. וְאָף אֶתָּה
הִקְהָה אֶת שְׂנִיו וְאָמַר לוֹ, בְּעֵבֹר זֶה
עֲשֵׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא לוֹ.
אֵלוֹ הָיָה שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר: מָה זֹאת, וְאָמַרְתָּ
אֵלַי, בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים:

וְשֵׁאִינוּ יוֹדְעֵי לְשֵׁאוֹל אֶת פֶּתַח לוֹ.
שְׂנֵאֵמֵר וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

The **שְׂנֵאֵמֵר** says that the **אֶת פֶּתַח לוֹ** also applies to _____.

The **רַבִּי** says:

All of us children in _____ are called **בַּת חֲכָמוֹת**
(like **חֲכָמָה**) and we have a special **שְׂלִיחוֹת** to find any _____
that are not yet on the level of **בַּת חֲכָמָה** and teach them the
way of **וּמִצְוֹת** _____.

The 5th son:

This son does not even know that it is _____.

We must try and _____ out to him and bring him _____
to _____.

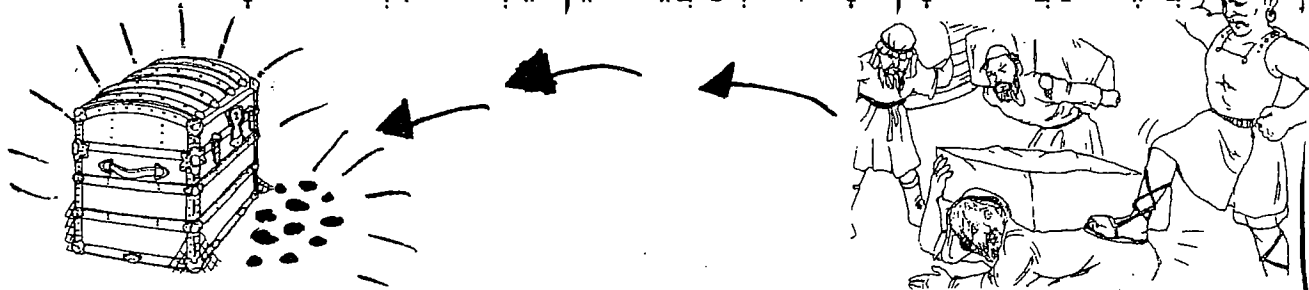

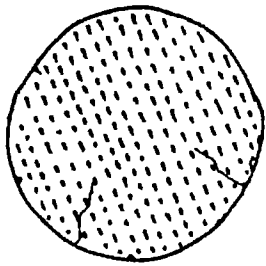
יכול מראש חדש תלמוד לומר ביזם ההוא אי ביזם ההוא
 יכול מבעוד יום תלמוד לומר בעבור זה. בעבור זה
 לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מנחים לפניך:

מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו ועבשו קרבני
 המקום לעבודתו. שנאמר ויאמר יהושע אל כל
 העם פה-אמר יהוה אלהי ישראל בעבר הנער ישבו
 אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו
 אלהים אחרים:

ואפק-את אביכם את-אברהם מעבר הנער ואולך אותו
 בכל-ארץ כנען וארב* את זרעו ואתן לו את יצחק:
 ואתן ליצחק את-יעקב ואת-עשו לעשו את-הר שעיר
 לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו מצרים:

ברוך שומר הכטחתו לישראל. ברוך הוא שהקדוש
 ברוך הוא חשב את הקץ לעשות כמה שאמר
 לאברהם אבינו בכרית בין הכתרים. שנאמר ויאמר
 לאברהם ידע תדע פי גר יהיה זרעך בארץ לא להם
 ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה: וגם את הגוי
 אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול:

מגיד
והיא שעמדה

We cover _____
and _____

וְהִיא שְׁעִמְדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שְׁלֹא אַחַד בְּלִבָּד עָמַד עָלֵינוּ
לְבִלּוֹתֵנוּ אֱלֹה שְׁבָב־לְדוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ
לְבִלּוֹתֵנוּ. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

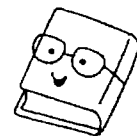
This means that 'ה' keeps his _____ and rescues us
from our _____.

We uncover _____
and put _____

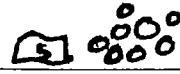

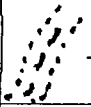
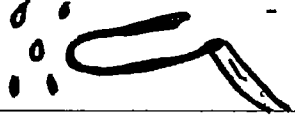

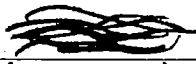
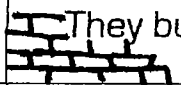

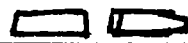

Now we are going to read about the whole story of יציאת
beginning from when the מצרים went down to שבטים and how the
suffered until when 'ה' brought them out.

צֵא וְלָמַד מִה בִּקְשׁ לְבֵן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לִיעֶקֶב אָבִינוּ.
שִׁפְרָעָה לֹא גָזַר אֱלֹה עַל הַזְּכָרִים וְלָבֵן בִּקְשׁ לַעֲקוֹר
אֶת הַכֹּל. שֶׁנֶּאֱמַר אֲרָמִי אָבִי וַיֵּרֵד מִצְרַיִם וַיִּגַּר שָׁם
בְּמַתִּי מֵעַט וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וְרַב:

מגיד - ברית בין הבתרים.....

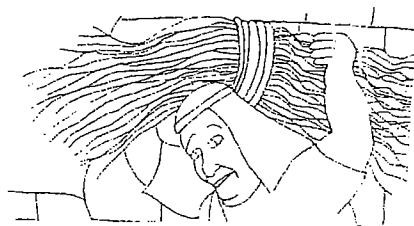
(סיפור של יציאת מצרים)

<p>2. לִיָּדָת (birth of) _____ _____ years begin</p> 	<p>1. בְּרִית בֵּין _____ 'ה' promised to take the אִידֹן out of _____ after _____ years</p>
<p>4. מְכִירָת _____ _____ was sold</p> 	<p>3. לִיָּדָת (birth of) _____</p>
<p>6. הַשְּׁבֻטִים מִתּוֹ. וַיִּקַּם מֶלֶךְ חָדָשׁ. A new _____ became _____</p> 	<p>5. רָעַב - [famine] יעקב וּבָנָיו יוֹרְדִים ל _____</p>
<p>8. גָּזַר עֲבֹדַת פָּרָה - _____</p> 	<p>7. בְּנֵי _____ יָלְדוּ _____ יְלָדִים בַּפֶּעַם אֶחָת. _____ x 6</p>
<p>10. פָּרַעַה גָּזַר לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַיְלָדִים _____</p> 	<p>9. בִּנְיָם _____ ו _____ They built _____ and _____</p>
<p>12. נִוְלַד. שְׁמוֹ. אוֹתוֹ _____</p> 	<p>11. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ- מֵאֵד וְעַשׂוּ _____</p>
<p>14. הָרַג מִצְרִי וּבְרַח [and ran] לְמִדְיָן. מֹשֶׁה הִתְחַתֵּן עִם _____</p> 	<p>13. גְּדֵלָה אֶת _____</p>
<p>16. ה' הֵבִיא _____ מִפּוֹת לְמִצְרַיִם. ... 3 כִּכָּרִים ... כִּנִּים ...</p>	<p>15. דִּבֶּר לְמֹשֶׁה בְּסִינַי. _____</p>
<p>18. ה' _____ עַל בְּתֵי בְנֵי _____</p> 	<p>17. ב _____ נִסַּן אָכְלוּ קֶרֶבֶן _____</p>
<p>20. לֹא הָיָה זְמַן לְאִפּוֹת _____</p> 	<p>19. בָּא לְמֹשֶׁה בְּאֲמַצֵּעַ ה _____</p>
<p>22. _____, _____ אֲנָשִׁים יָצְאוּ.</p> 	<p>21. ב _____ נִסַּן יָצְאוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵירוֹת. [to freedom].</p>
<p>24. הֵם שָׂרוּ [they sang] _____</p> 	<p>23. בְּשִׁבְעֵי שָׁל _____ הָיָה _____</p>

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם אָנוּם עַל פִּי הַדְּבָר. וַיִּגַּר שָׁם מִלְּמַד שְׁלֹא
 יֵרֵד יַעֲקֹב אֲבֵינוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֲלֵא לָגוּר שָׁם.
 שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ אֶל פֶּרְעֹה לָגוּר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּי אֵין מְרַעָה
 לְצִאֵן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ
 נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁוֹן:

בְּמַתִּי מֵעַט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ
 מִצְרַיִם וְעַתָּה שְׂמֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
 לְרַב: וַיְהִי שָׁם לְגוֹי מִלְּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִיִּינִים שָׁם: גְּדוּל
 עֲצוּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצְמוּ
 בְּמֵאֵד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: וְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַאֲעֹבֵר
 עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאֹמַר לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי וְאֹמַר
 לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי: רַבְּנָה כְּצִמְחַת הַשְּׂדֵה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי
 וַתְּבוֹאִי בַּעֲדֵי עַדִּים שְׂדִים נִכְנָו וּשְׁעָרַי צִמְחָ וְאֵת עַרְם
 וְעַרְוִה:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִבָּה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה בִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ: וַיַּעֲנוּנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁימוּ עָלֵינוּ שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנּוּנוּ בְּסִבְלָתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לַפְרָעָה אֶת־פֶּתַם וְאֶת־רַעְמִסִּים: וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֹךְ: וַיִּמְרְדוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בְּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחָמֵר וּבְלִבָּנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בְּשׂוּדָה אֶת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֹךְ:

וימרו את חייהם – And they made their lived bitter

The _____ made the life of the Yidden very bitter both _____ בגשמיות וב _____

Just like _____ גלות was temporary, so too this _____ will end NOW!

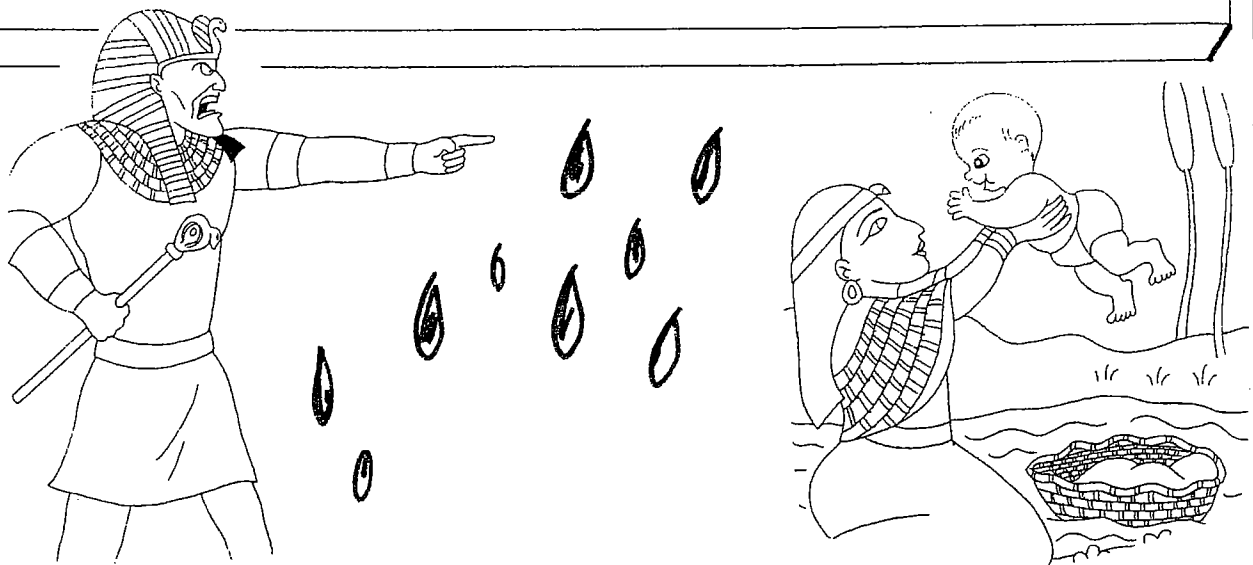

וּנְצַעַק אֶל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹלֵנוּ וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינוּ
 וְאֶת עֲמָלֵנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ: וּנְצַעַק אֶל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמָה
 שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה:
 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלֵנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת
 נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אֲבֹרָהֶם אֶת־
 יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינוּ זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹהִים:
 וְאֶת עֲמָלֵנוּ אֵלּוּ הַבָּנִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד
 הַיָּאֵרָה תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תִּחְיוּן: וְאֶת לַחֲצֵנוּ זֶה
 הַדַּחֲק כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם
 לַחֲצִים אֹתָם:

וּנְצַעַק אֶל ה' – *And we cried to Hashem*

When we cry to ה' _____

וַיֹּצִיאֲנִי יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרוּעַ נְטוּיָה וּבְמָרָא
 גָּדוֹל וּבְאֵתֶת וּבְמִפְתִּיחַיִם: וַיֹּצִיאֲנִי יְהוָה מִמִּצְרַיִם
 לֹא עַל יְדֵי מִלְחָמָה וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ
 אֱלֹהֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר וְעִבְרַתִּי
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלֵילָה הַזֶּה וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה
 שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה: וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא מִלְחָמָה.
 וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שָׂרָף. וּבְכָל
 אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ. אֲנִי יְהוָה.
 אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה זֶה הַדְּבָר כִּמְהָ שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה יַד יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנֶה אֲשֶׁר
 בַּשָּׂדֶה פְּסוּסִים בְּחִמְרִים בְּנִמְלִים בְּבִקְרָה וּבְצִאֵן דְּבַר כְּבֵד מְאֹד:
 וּבְזֵרוּעַ נְטוּיָה זֶה הַתָּרֵב כִּמְהָ שֶׁנֶּאֱמַר וְחִרְבוּ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל
 יְרוּשָׁלַיִם. וּבְמָרָא גָּדוֹל זֶה גְלוֹי שְׁכִינָה כִּמְהָ שֶׁנֶּאֱמַר אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים
 לְבֹא לְקַחַת לֹו גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסַּת בְּאֵתֶת וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד
 חֲזָקָה וּבְזֵרוּעַ נְטוּיָה וּבְמִזְרָאִים גְּדוֹלִים כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ: וּבְאֵתֶת זֶה הַמִּשְׁפָּה כִּמְהָ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵת הַמִּשְׁפָּה
 הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֵתֶת: וּבְמִזְרָאִים זֶה הַדָּם כִּמְהָ
 שֶׁנֶּאֱמַר וְנִתְּתִי מִפְתִּיחַיִם בַּשָּׁמַיִם וּבְאֶרֶץ

וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם – *And I passed through the land of Mitzrayim*

Just like ה' Himself took בני ישראל out of מצרים. so too _____

~ אָרַב פֿאַנאַס ~

תִּבְרָה

עֲרֹב

פִּנּוּם

עֲפֹרֶתָא

דָּם

מַלְפָּח

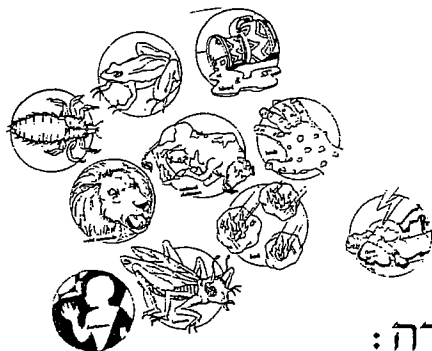
חַלְשֵׁי

אַרְפֵּה

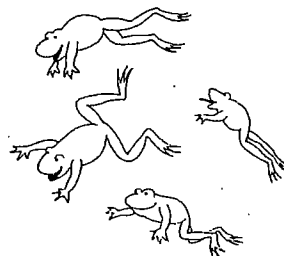
פְּרָד

שְׂחָרִי

פְּבֹרֵחַ

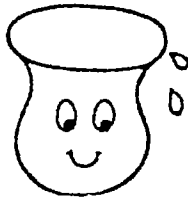

מגיד עשר מכות

די אלע מכות זיינען געווען מדה כנגד מדה:

מדה כנגד מדה	מכה
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>
<hr/> <hr/>	<hr/>

מגיד
עשר מכות

We now _____ from the כוס as we say:

דָם וְאֵשׁ וְתַמְרוֹת עֶשֶׂן:

דָּבָר אַחֵר בְּיַד חֲזָקָה שְׁתִּים. וּבְזֵרוּעַ גְּמוּנָה שְׁתִּים. וּבְמוֹרָא
גְּדוֹל שְׁתִּים. וּבְאַתּוֹת שְׁתִּים. וּבְמוֹפְתִים שְׁתִּים:
אֵלֹהֵי עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמַּצְרִים
בְּמִצְרַיִם. וְאֵלֹהֵי הֵן:

We now _____ from the כוס as we say:

דָם. צְפֻרְדַּע. פְּנִים. עָרוֹב. דָּבָר. שְׁחִין.
בָּרַד. אֲרָבָה. חֶשֶׂד. מַכַּת בְּכוֹרוֹת:

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִימָנִים:

We now _____ from the כוס as we say:

דַּצ"ד. עַד"ש. בְּאֲח"ב:

What does דַּצ"ד ועד"ש באח"ב mean?

_____ ד	_____ א	_____ (כ)ד
_____ ע	_____ ז	_____ ש
_____ ב	_____ א	_____ ח
_____ ב	_____ ב	_____ ב

We pour the wine into a _____

מגיד

רבי.....

רבי יוסי הגלילי אומר מנין אָתָּה אוֹמֵר שְׁלֹקוּ הַמַּצֵּרִים בְּמַצֵּרִים עֶשְׂרֵי מִבּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חַמְשִׁים מִבּוֹת. בְּמַצֵּרִים מָה הוּא אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל פְּרַעֲהַ אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הִיא. וְעַל הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמַצֵּרִים וַיֵּרָאוּ הָעָם אֶת יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בִּיהוָה וּבַמַּשֶּׁה עֲבָדוּ: כַּמָּה לָקוּ בְּאֲצַבֵּעַ עֶשְׂרֵי מִבּוֹת. אָמור מַעֲתָה בְּמַצֵּרִים לָקוּ עֶשְׂרֵי מִבּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חַמְשִׁים מִבּוֹת:

רבי אליעזר אומר מנין שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמַּצֵּרִים בְּמַצֵּרִים הֵיחָה שֶׁל אַרְבַּע מִבּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים: עֲבָרָה אַחַת. וְזַעַם שְׁתַּיִם. וְצָרָה שְׁלֹשׁ. מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים אַרְבַּע. אָמור מַעֲתָה בְּמַצֵּרִים לָקוּ אַרְבָּעִים מִבּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאַתִּים מִבּוֹת:

רבי עקיבא אומר מנין שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמַּצֵּרִים בְּמַצֵּרִים הֵיחָה שֶׁל חֲמֵשׁ מִבּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת. עֲבָרָה שְׁתַּיִם. וְזַעַם שְׁלֹשׁ. וְצָרָה אַרְבַּע. מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים חֲמֵשׁ. אָמור מַעֲתָה בְּמַצֵּרִים לָקוּ חַמְשִׁים מִבּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חַמְשִׁים וּמֵאַתִּים מִבּוֹת:

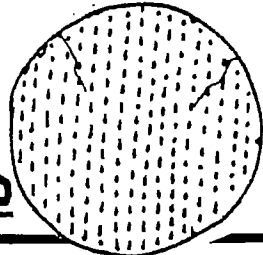
מגיד

במה מעלות טובות למקום עלינו:

אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים דינו:
 אלו עשה בהם שפטים ולא עשה באלהיהם דינו:
 אלו עשה באלהיהם ולא הרג את בכוריהם דינו:
 אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם דינו:
 אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את היים דינו:
 אלו קרע לנו את היים ולא העבירנו בתוכו בחרבה דינו:
 אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרינו בתוכו דינו:
 אלו שקע צרינו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה דינו:
 אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן דינו:
 אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת דינו:
 אלו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני דינו:
 אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דינו:
 אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל דינו:
 אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה דינו:

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו.
 שהוציאנו ממצרים. ועשה בהם שפטים. ועשה
 באלהיהם. והרג את בכוריהם. ונתן לנו את ממונם. וקרע
 לנו את היים. והעבירנו בתוכו בחרבה. ושקע צרינו בתוכו.
 וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. והאכילנו את המן.
 ונתן לנו את השבת. וקרבנו לפני הר סיני. ונתן לנו את
 התורה. והכניסנו לארץ ישראל. ובנה לנו את בית
 הבחירה לכפר על כל עונותינו:

מגיד

פסח, מצה, מרור.....

רָבֵן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל־שָׂלָא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ. וְאֵלּוּ הֵן: פֶּסַח. מִצָּה. וּמְרֹר:

We must say the words _____ in order to be _____ having a _____.

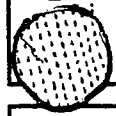
פסח - We do not _____ to the _____ on the _____

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְרָשׁ קָיָם עַל שׁוֹם מָה. עַל שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַמָּקוֹם עַל בֵּיתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וְאָמַרְתֶּם זִכַּח פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל־בֵּיתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בֵּיתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

מצה - It is our _____ to hold the _____ and lower _____

מִצָּה זֹאת שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוֹם מָה. עַל־שׁוֹם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֻקַת שָׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי־הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפּוּ אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲנֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכֻלוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם צֻדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

מרור - It is our _____ to rest our hands on the _____

מְרֹר זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוֹם מָה. עַל שׁוֹם שֶׁמְרָרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת־חַיֵּינוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּמְרָרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בַחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַשָּׂדֶה אֶת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם

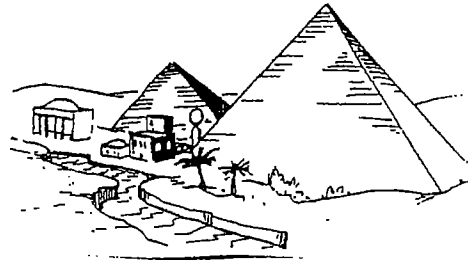
בַּמְרָרָה:

מגיד בכל דור ודור.....

בְּכָל-דּוֹר וְדוֹר תִּיב אָדָם לְרֹאוֹת אֶת-עֵצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם.
שֶׁנֶּאֱמַר וְהִצַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי
כְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: לֹא אֶת-אֲבוֹתַיִנִי בִלְבָד נָאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִמִּצְרַיִם אֶלָּא אִף אוֹתְנוּ נָאֵל עִמָּהֶם. שֶׁנֶּאֱמַר וְאוֹתְנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם
לְמַעַן הִבִּיא אוֹתְנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתַיִנִי:

We learn that every one
_____ should look
on herself as if she went out
of _____

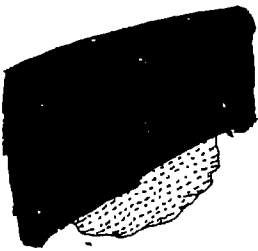
בזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים.....

שלא שינו.....

Their _____	-	_____	(1) את
Their _____	-	_____	(2) את
Their _____	-	_____	(3) את

מגיד

Before saying _____ we cover
the _____ and lift the _____.

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּיִּים
לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם
לְחַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּם.
לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל
הַנְּסִיִּים הָאֵלֶּה. הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְדוֹת לְחֵרוֹת,
מִיַּגְוֵן - לְשִׂמְחָה, וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב,
וּמֵאֵפֶלֶה לְאוֹר גָּדוֹל, וּמִשְׁעָבוֹד לְגִאֲלָה,
וְנֹאמֵר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ.

א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ עַבְרֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: ב יְהִי
שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מְעֻבָּד וְעַד עוֹלָם: ג מִמְזוֹרְחֵי
שָׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: ד רַם עַל־כַּלְגוּיִם |
יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: ה מִי בִּיתוֹה אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבִּיהוּ
לְשַׁבַּת: ו הַמְּשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: ז מְקִימֵי מַעֲפָר
דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן: ח לְהוֹשִׁיבֵי עִם גְּדִיבִים עִם גְּדִיבֵי
עֲמוֹ: ט מוֹשִׁיבֵי | עֲקָרֹת תְּבוֹת אִם תְּבָנִים שִׂמְחָה הַלְלוּיָהּ:

מגיד

וה _____

א **בְּצֵאת** יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעוֹ: ב הַחֹתָה
 יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלֹּתָיו: ג הַיָּם רָאָה וַיִּנָּם
 תִּרְדֵּן יֹסֵב לְאַחֹזֵר: ד הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי
 צֹאן: ה מָה לָּךְ תֵּימָּה כִּי תִגָּם תִּרְדֵּן תִּסַּב לְאַחֹזֵר: ו הַהָרִים
 תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: ז מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ
 מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ח הַהֶפְכִי הַצֹּדֵר אַגַּם מִיּוֹם חֲלַמְיֵשׁ לְמַעֲיָנו
 מִיּוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֵלְנוּ וְגָאֵל
 אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּיעָנוּ הַלֵּילָה הַזֶּה לְאֶכְלֵי־בֶן
 מִצָּה וּמְרֹזֵר. כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יִגִּיעֵנוּ
 לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אַחֲרֵים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשִׁלּוּם שְׂמֵחִים
 כְּבָנֵי עִירָךְ וְשָׂשׂוֹימ בְּעִבּוּדְךָ וְנֹאכְלֵי שֵׁם מִן הַזֹּבְחִים וּמִן
 הַפְּסָחִים (בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת מִן הַפְּסָחִים וּמִן הַזֹּבְחִים) אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם עַל
 קִיר מִזְבִּיחְךָ לְרַצּוֹן וְנִגְדָה לָּךְ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתָּנוּ וְעַל
 פְּדוּתֵנוּ נִפְשָׁנוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

We say the ברכה and drink the _____ כוס.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

רחצה

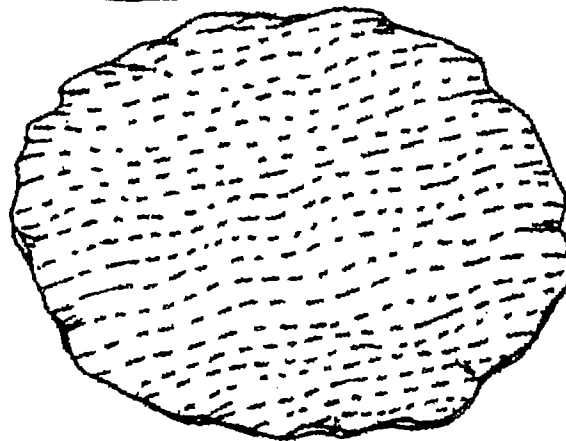

We wash our _____ and say the ברכה of:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

מוציא מצה

When we say the _____ we
have in mind the מצה for _____
and _____.

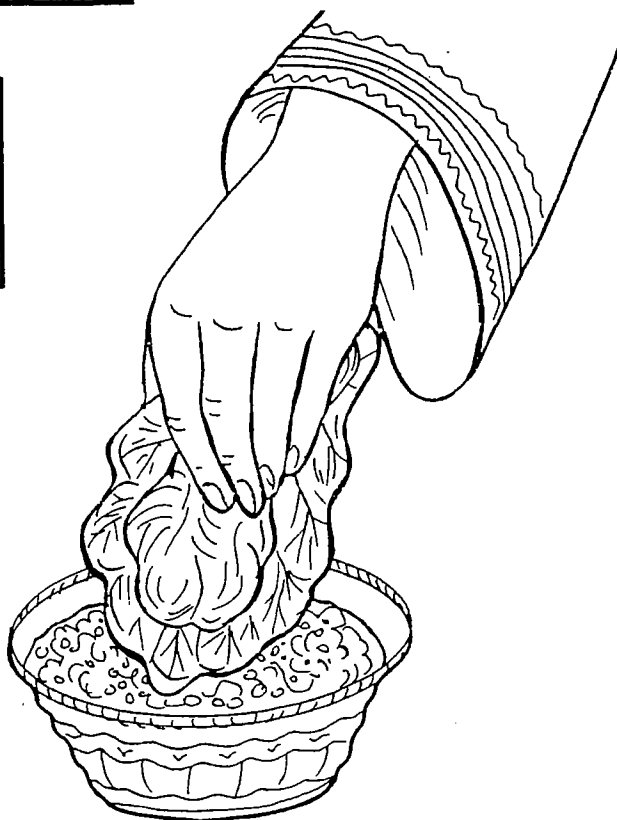
We say the following ברכות and eat the _____ in
_____ minutes.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה:

The מצוה to eat מצה comes from the _____

מרור

The מרור reminds us
of.....

We take at least a _____ of מרור wrapped in
_____, dip it in _____ and then
shake off the _____ so that

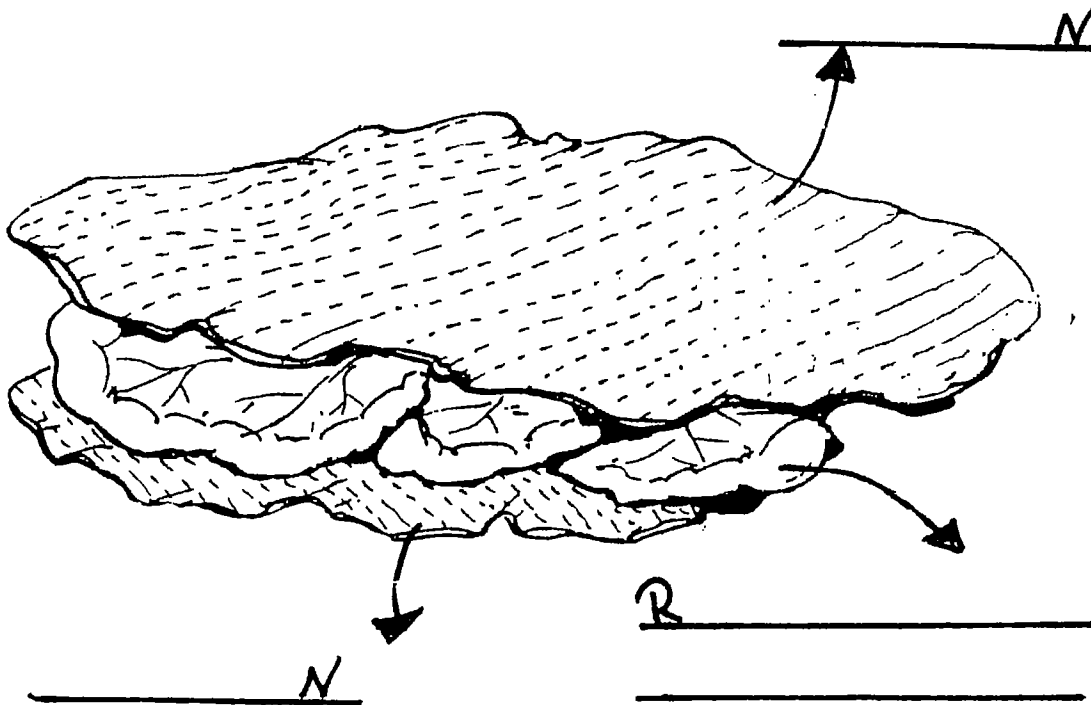
_____.

Then we say the ברכה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מָרוֹר:

כורך

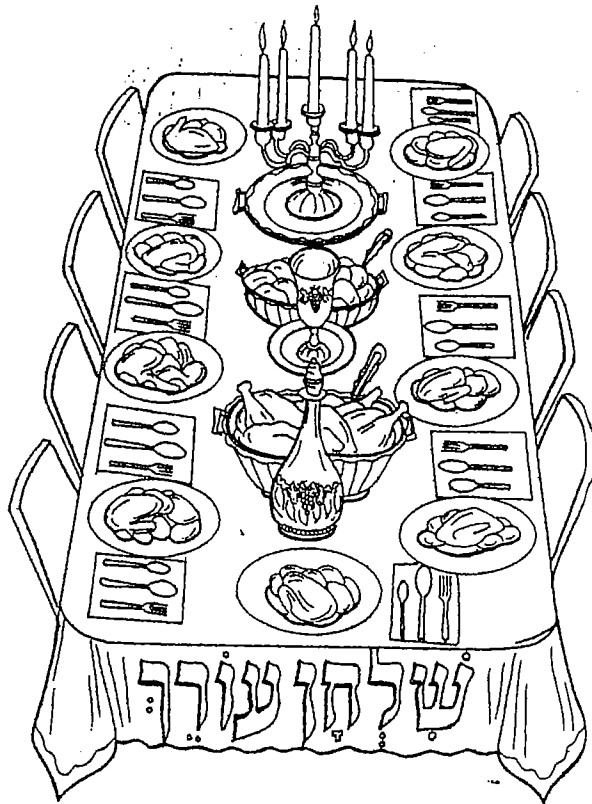
Look what is inside the כורך sandwich.....

Before eating the כורך sandwich, we say:

בֵּן עֲשֵׂה הַלֵּל בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה בָּקִים הָיָה
 כּוֹרֵךְ פֶּסַח מִצָּה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 עַל מִצּוֹת וּמְרוֹרִים יֹאכְלֵהוּ:

שלחן עורך

It is our מנהג to eat _____ at the beginning of our meal.

We eat ביצה to remind us of the

**NOW ENJOY THE DELICIOUS
יוס טוב MEAL!!!**

צפון

When we eat
the _____
we do _____.
On ליל ראשון
we finish eating
the אפיקומן by

We don't eat or
_____ after the
אפיקומן except
for the _____
כוסות

ברך

We now pour the _____ כוס which is called
 _____ וג.

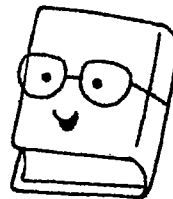

א שיר המעלות בשוב יהוה את־שיבת ציון היינו פחלמים: ב אז ימלא
 שחוק פינו ולשונינו רנה אז יאמרו בגוים הגדיל יהוה לעשות
 עם אלה: ג הגדיל יהוה לעשות עמנו היינו שמחים: ד שובה יהוה את
 שביתנו כאפיקים בנגב: ה הזרעים בדםעה ברנה יקצרו: ו הלוך ילך ו
 ובכה נשא משך־הזרע בא־יבא ברנה נשא אלמתיו:

א לבני קרח מזמור שיר יסודתו בהררי־קדש: ב אהב יהוה שערי ציון
 מכל משכנות יעקב: ג נקברות מדבר בך עיר האלהים סלה:
 ד אזכיר ו רהב ובבל לידעי הנה פלשת וצור עם־כוש זה ילד־שם:
 ה ולציון יאמר איש ואיש ילד־בה והוא יכוננה עליון: ו יהוה יספר
 בכתוב עמים זה ילד־שם סלה: ז וישרים פחללים כל מעיני בך:

אברכה את־יהוה בכל־עת תמיד תהלתו בפני: סוף דבר הפל נשמע
 את האלהים ירא ואת־מצותיו שמור ביזה כל האדם:
 תהלת יהוה ידבר פי ויברך כל־בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו ו
 נברך יה מעתה ועד עולם תללויה:

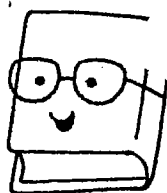
ברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הן אתה עולם כל
 בטובו בחן בחסד וברחמים הואנותן לחם לכל
 בשר כי לעולם חסדו: ובטובו הגדול עמנו תמיד לאחסר
 לנו ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד: בעבור שמו הגדול כי
 הוא אל זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל
 בריותיו אשר ברא באמור פותח את ידך ומשביע לכל חי
 רצון: ברוך אתה יהוה הן אתה כל:

נודה לך יהוה אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה
 טובה ורחבה ועל שהוצאתנו יהוה אלהינו מארץ
 מצרים ופדיתנו מבית עבדים ועל בריתך שחתמת
 בבשרנו ועל תורתך שלמדנו ועל חקך שהודעתנו ועל
 חיים חן וחסד שחוננתנו ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס
 אותנו תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה:

ועל הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך
 ותברך שמך בפני כל חי תמיד לעולם ועד: כפתוב
 ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על הארץ הטובה
 אשר נתן לך: ברוך אתה יהוה על הארץ ועל המזון:

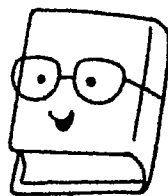

ברך

רחם יהוה אלהינו על-ישראל עמך ועל-ירושלם עירך ועל
 ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל-
 תבית הגדול ותקדוש שנקרא שמך עליו: אלהינו אבינו
 רוענו זוננו פרנסנו וכלכלנו ותרויחנו ותרוח לנו יהוה אלהינו
 מהרה מכל צרותינו: ונא אל-תצריכנו יהוה אלהינו: לא
 לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם כי אם לדרך
 המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה שלא נבוש ולא נכלם
 לעולם ועד:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא. ויגיע ויראה וירצה.
 וישמע ויפקד ויזכר. וזכרוננו ופקדוננו. וזכרון
 אבותינו. וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלם עיר
 קדשך. וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה.
 לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום. ביום חג
 המצות הזה. ביום טוב מקרא קדש הזה. וזכרנו יהוה אלהינו
 בו לטובה. ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים:
 ובדבר ישועה ורחמים חום ותנונו ורחם עלינו והושיענו כי
 אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

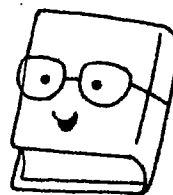
ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה
 יהוה בנה ברחמי ירושלם. אמן:

ברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל. אֲבִינוּ מִלְּבָנוּ.
 אֲדִירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גֹאֲלֵנוּ יּוֹצְרֵנוּ. קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב
 רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל בְּכָל יוֹם
 וַיּוֹם. הוּא הַיְטִיב לָנוּ. הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא יִיטִיב לָנוּ. הוּא
 גִּמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לָעֵד. לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים.
 וּלְרוּחַ הַצְּלָה וְהַצְּלָחָה. בְּרָכָה וַיְשׁוּעָה. נְחֻמָּה פְּרִינָסָה
 וְכִלְכִּלָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל־טוֹב וְכָל־טוֹב לְעוֹלָם
 אֵל יַחֲסֵרֵנוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֵד: הַרְחֵמֵן
 הוּא יִתְבָּרֵךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
 דּוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ לָעֵד וּלְנֶצַח נְצָחִים וַיִּתְהַדָּר בָּנוּ לָעֵד
 וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֶנְסֵנוּ בְּכַבוֹד: הַרְחֵמֵן הוּא
 יִשְׁבּוֹר עוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צְוָאֲרֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת
 לְאַרְצֵנוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה מְרַבָּה בְּבֵית זֶה וְעַל
 שְׁלֹחַן זֶה שְׂאֵבְלָנוּ עָלֵינוּ: הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ
 הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וַיְבַשְׂרֵנוּ בְּשׂוֹרֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת
 וְנַחֲמוֹת: הַרְחֵמֵן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־אָבִי מוֹרֵי בַעַל־הַבַּיִת הַזֶּה
 וְאֶת־אֲמִי מוֹרְתִי בַעַלְתַּת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת־בֵּיתָם וְאֶת־
 זְרַעֲם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָנוּ: כְּמוֹ
 שֶׁבָּרַךְ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב כָּל מִכַּל כָּל בֵּן
 יְבָרַךְ אוֹתָנוּ (כְּנֵי בְרִית) כָּלֵנוּ יַחַד בְּבְרָכָה שְׁלֵמָה וְנֹאמֵר אָמֵן:

ברך

מִמְרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵינוּ וְעַלֵּינוּ זְכוֹת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם
וְנִשְׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו
וְנִמְצָא חֵן וְשִׂבְלָה טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

בשבת: הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנו לְיוֹם שְׂבָלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לַחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנו לְיוֹם שְׂבָלוֹ טוֹב:

הַרְחֵמֵן הוּא יִזְכֵּנו לִיְמֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. מִגְּדֹל יִשׁוּעוֹת
מִלְּכֹו וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדוֹר וּלְדוֹרָעוֹ עַד עוֹלָם: עֲשֵׂה
שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבוּ
וְדוֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא יִחְסְרוּ כָּל־טוֹב: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חֶסְדּוֹ: פִּוְחַת אֶת־יְדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְּטָחוֹ:

We make a ברכה of _____

And drink the 3rd בוס.

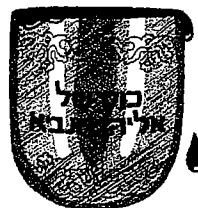
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

שפוך חמתך

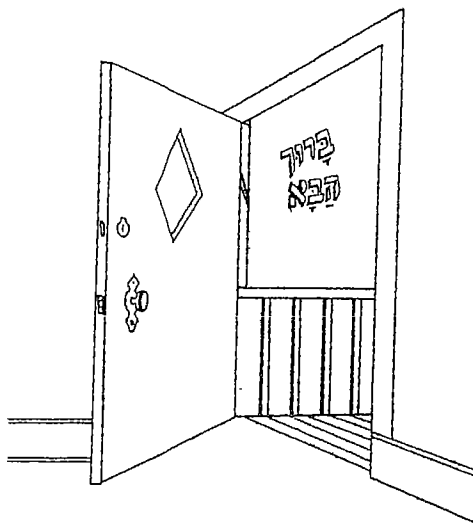
שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך. ועל ממלכות
 אשר בשמך לא קראו: כי אכל את יעקב ואת נוחו
 השמו: שפך עליהם ועמך וחרון אפך ישיגם: תרדוף באף
 ותשמידם מתחת שמי יהוה:

We pour the 5th כוס which is _____ כוס and
 is called _____ והב.

We also pour our own 4th
 כוס which is called
 _____ ול.

We go to the
 _____ with
 a _____ to
 greet

הלל

א לא לנו יהוה לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך: ב למה
 יאמרו הגוים איהנא אלהיהם: ג ואלהינו בשמים כל אשר חפץ
 עשה: ד עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם: ה פה להם ולא ידברו
 עינים להם ולא יראו: ו אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון:
 ז ידיהם ו לא ימישון וגליהם ולא יתלכו לא יהנו בגרונם: ח כמותם
 יהיו עשיהם כל אשר נטח בהם: ט ישראל בטח ביהוה עזרם ומגנם
 הוא: י בית אהרן בטחו ביהוה עזרם ומגנם הוא: יא יראי יהוה בטחו
 ביהוה עזרם ומגנם הוא:

יב יהוה זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית
 אהרן: יג יברך יראי יהוה הקטנים עמיה גדלים:
 יד יסף יהוה עליכם ועל בניכם: טו ברוכים אתם
 ליהוה עשה שמים וארץ: טז השמים שמים ליהוה והארץ
 נתן לבני אדם: יז לא תמתים תללויה ולא כלי ירדי דומה:
 יח ואנחנו ו נברך יה מעתה ועד עולם תללויה:

א אלהבתי כי ישמע ו יהוה את יקולי ותתנוני: ב כי הטה אזני לי ובכימי
 אקרא: ג אפפוני ו תכלי מות ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון
 אמצא: ד ובשם יהוה אקרא אנה יהוה מלטה נפשי: ה חנן יהוה
 וצדיק ואלהינו מרחם: ו שמר פתאים יהוה דלתי ולי יהושיע: ז שובי
 נפשי למנוחכי כי יהוה גמל עליכי: ח כי חלצת נפשי ממות את עיני מן
 המערה את רגלי מדחי: ט אתה לך לפני יהוה בארצות תחיים: י האמנתי
 כי אדבר אני עניתי מאד: יא אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב:

הלל

יב מה אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְּמוּלוֹתַי עָלַי: יג כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבְשֵׁם יְהוָה
 אֶקְרָא: יד נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נְגִידָה־נָּא לְכָל עַמּוֹ: טו יִקָּר בְּעֵינַי
 יְהוָה הַמּוֹתֵה לַחַסְדָּיו: טז אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בְּנִ־אֲמֹתֶיךָ
 פִּתְחֵת לְמוֹסְרֵי: יז לֵךְ אֲזַבַּח זִבְחַ תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא: יח נְדָרַי לַיהוָה
 אֲשַׁלֵּם נְגִידָה־נָּא לְכָל עַמּוֹ: יט בַּחֲצֹרוֹת בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַיִם
 הַלְלוּ־יָהּ:

א הַלְלוּ אֶת יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאֲמוּנוֹת: ב כִּי גָבַר עָלֵינוּ
 חַסְדּוֹ וְאַמֶּת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ:

א הוֹדוּ לַיהוָה בִּיטוֹב	ב כי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ב יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל	ב כי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ג יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֲהֲרֹן	ב כי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ד יֹאמְרוּ נָא יְרֵאֵי יְהוָה	ב כי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ה מִן הַמַּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמַרְחֵב יָהּ: ו יְהוָה לִי לֹא אֵירָא מִה־יַּעֲשֶׂה
 לִי אָדָם: ז יְהוָה לִי בְּעֹזְרֵי וְאֲנִי אֲרֹאֶה בְּשִׁנְאָי: ח טוֹב לַחֲסוֹת
 בַּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטַח בַּגְּדִיבִים: י כָּל־גּוֹיִם
 סָבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם: יא סְבוּנִי גַם־סָבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
 אֲמִילֵם: יב סְבוּנִי כְּדַבְרֵים דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם: יג רַחֵם
 דַּחִיתֵנִי לְנַפְל וַיהוָה עֲזָרְנִי: יד עֲזֵי וְזָמַרְתָּ יְהוָה וַיהוֹ לִי לַיִּשׁוּעָה: טו קוֹל ו רַעַה
 וַיִּשׁוּעָה בְּאֵהֲלֵי צְדִיקִים יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: טז יְמִין יְהוָה רֹמְמָה יְמִין
 יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: יז לֹא־אֲמוֹת כִּי אַחֲזָה וְאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי־יָהּ: יח יִסַּר יִסְרְנִי יְהוָה
 וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנֵנִי: יט פִּתְחֵת־לִי שַׁעֲרֵי צְדָק אֲבֹא בָם אֲוֹדָה יְהוָה: כ זֶה־הַשַּׁעַר
 לַיהוָה צְדִיקִים יִבְאוּ בוֹ: כא אֲוֹךְ כִּי עֲנִיתֵנִי וַתְּהִי לִי לַיִּשׁוּעָה אֲחִיד:

הלל

כב אֶבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה אֶבֶן: כג מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת
הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ מֵאֵת: כד זְהִיְהוּם עֲשֵׂה יְהוָה נְגִילָה וְנִשְׁמְחָה בּוֹ זֶה:

כה אֲנִי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא: אֲנִי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא:

כז אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא: אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא:

כח בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה בְּרוּךְ: כט אֵל ו

יְהוָה וַיָּאֵר לָנוּ אֶסְרוּחַג בְּעַבְתִּים עַד קִרְנוֹת

הַמִּזְבֵּחַ אֵי: סא אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶךָ אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ אֵי: סב חוֹדוּ

לִיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ חוֹדוּ:

יִתְלַלֶּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְחֲסִידֶיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ

וְכָל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַנָּה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ

וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מִלְּפָנָי. כִּי לָךְ טוֹב לַהֲזוֹדוֹת

וְלִשְׁמֶךָ נְאֻה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל:

א חוֹדוּ לִיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ב חוֹדוּ לְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ג חוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדָנִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ד לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ה לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ו לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ז לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

ח אֵת הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשַׁלֵּת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

הלל

כי לעולם חסדו:	ט	את תורת וכוכבים לממשלות בלילה
כי לעולם חסדו:	י	למכה מצרים בכבוריהם
כי לעולם חסדו:		יא ויצא ישראל מתוכם
כי לעולם חסדו:		יב ביד חזקה וכוזרוע נטויה
כי לעולם חסדו:		יג לגור ים-סוף לגזרים
כי לעולם חסדו:		יד והעביר ישראל בתוכו
כי לעולם חסדו:	ה	טו ונער פרעה וחילו בים-סוף
כי לעולם חסדו:		טז למוליך עמו במדבר
כי לעולם חסדו:		יז למכה מלכים גדלים
כי לעולם חסדו:		יח ויחרג מלכים אדירים
כי לעולם חסדו:		יט לסיחון מלך האמרי
כי לעולם חסדו:		כ ולעוג מלך הבשן
כי לעולם חסדו:	ו	כא ונתן ארצם לנחלה
כי לעולם חסדו:		כב נחלה לישראל עבדו
כי לעולם חסדו:		כג שבשפלנו זכר לנו
כי לעולם חסדו:		כד ויפרקנו מצרינו
כי לעולם חסדו:		כה נתן לחם לכל בשר
כי לעולם חסדו:	ה	כו חודו לאל השמים

הלל

נְשַׁמַּת כָּל חַי תְּבַרַךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תִּפְאַר
 וּתְרוּמָם זְכָרְךָ מִלְּפָנֶיךָ תָּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אֶתָּה אֵל.
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרֵנֶם וְעוֹנֶה
 וּמְרַחֵם בְּכֹל־עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלֹהֵי כָל בְּרִיּוֹת אָדוֹן כָּל־תּוֹלְדוֹת הַמְהַלְלֵל בְּרַב הַתְּשׁוּבָחוֹת.
 הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְהוֶה הֵנָּה לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן.
 הַמְעוֹרֵר יִשְׁנִים וְהַמְקַיֵּץ גִּרְדָּמִים וְהַמְשִׁיחַ אֲלָמִים וְהַמְפַתֵּר אֲסוּרִים
 וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לָךְ לְבָרַךְ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. אֵלֵינוּ מִלֹּא
 שִׁירָה פִּים וְלִשׁוֹנֵנוּ רֶנֶּה כְּהַמּוֹן גִּלְיוֹ וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח כְּמִרְחַבֵי רִקְיעַ
 וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח וַיְדִינוּ פְרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ
 קָלוֹת כְּאַיִלוֹת: אֵין אָנוּ מִסְּפִיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ וְלְבָרַךְ אֶת־שִׁמְךָ עַל־אֲחַת מֵאַלְפֵי אֲלָפִים וְרַבֵי רַבּוֹת
 פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְפִים וְנַפְלָאוֹת שְׁעֵשִׂית עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ:
 מִמְּצָרִים גָּאֲלָתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרָעַב זָנַתָּנוּ
 וּבְשֹׁבַע כִּלְכַלְתָּנוּ מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ וּמִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ וּמִחַלְלִים רָעִים
 וּנְאֻמָּנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזַרְנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא־עֲזַבְנוּ חֶסְדֶיךָ. וְאֵל
 תִּפְשָׁנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְנִצָּחַת: עַל כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלֵגְתָּ בָנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה
 שֹׁנַפְתָּת בְּאַפֵּינוּ וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ
 וַיִּפְאֲרוּ וַיְרוּמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מִלְּפָנֶיךָ: כִּי כָל־פֶּה
 לָךְ יוֹדֶה וְכָל־לִשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּע. וְכָל עֵין לָךְ תִּצְפֶּה וְכָל־בָּרַךְ לָךְ תִּכְרַע
 וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִירְאוּךָ וְכָל־קָרֵב וְכָל־יוֹת
 יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כְּדָבָר שֶׁכָּתוּב כָּל־עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרָנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ.
 מַצִּיל עֵינִי מִחֶזֶק מִמָּנוּ וְעֵינִי וְאֲבִיוֹן מִגְּזוֹל: מִי יְדַמֶּה־לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי
 יַעֲרַךְ־לָּךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וְאַרְצָן:

הלל

נְהַלְלֶךָ וְנִשְׁבַּחֶךָ וְנִפְאָרְךָ וְנִבְרַךְ אֶת־שֵׁם קְדוֹשְׁךָ. כְּאֹמֵר לְדוֹד בְּרַבִּי
נִפְשִׁי אֶת יְהוָה וְכָל קְרָבִי אֶת־שֵׁם קְדוֹשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָךָ. הַגָּדוֹל בְּכַבּוֹד שְׁמֶךָ. הַגָּבוֹר לְנִצָּח וְהַנּוֹרָא
בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ. הַמְּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רִם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכַתּוּב רַנְנוּ צְדִיקִים בֵּיתְהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאֻה
תְּהִלָּה: בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְרוֹמֵם. וּבִשְׂפִיתַי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ. וּבִלְשׁוֹן
חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ. וּבִקְרֹב קְדוּשִׁים תִּתְהַלֵּל: וּבִמְקַהְלֹת רַבּוֹת עִמָּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַנָּה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר שְׁפָן חוֹבֵת כָּל־

הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח
לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדִּיר לְבָרַךְ לְעֹלָה וּלְקַלֵּם עַל כָּל־דְּבָרֵי שִׁירֹת
וְתַשְׁבְּחוֹת דָּוִד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עִבְדֶיךָ מְשִׁיחֶיךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְּפָנֶיךָ הָאֵל הַמְּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ בְּשָׁמַיִם
וּבָאָרֶץ. כִּי לֹךְ נְאֻה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד
שִׁיר וְשִׁבְחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמְשֻׁלָּה נִצָּח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה
וְתִפְאָרֶת קְדוּשָׁה וּמְלֻכוֹת. בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
וּמְעוֹלָם עַד־עוֹלָם אִתָּה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וּמְהַלֵּל
בְּתַשְׁבְּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת בּוֹרֵא כָּל־הַנְּשֻׁמוֹת רַבּוֹן כָּל־
הַמַּעֲשִׂים. הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה. מְלֶךְ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים:

הלל

We now make a ברכה and drink the _____ כוס which is called _____ ול.

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן: ושונה בהסיבה

Then we make an after ברכה.

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והתחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשובע מפוניה רחם נא יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל-

היכלך. ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו והעלנו לתוכה. ושמחנו בה ונברכה בקדשה ובטהרה. (בשבת: ורצה והחליצנו ביום השבת הזה): וזכרנו לטובה ביום חג המצות הזה. כי אתה יהוה טוב ומטיב לכל ועודה לך על הארץ ועל פרי הגפן: ברוך אתה יהוה על הארץ ועל פרי הגפן:

If we had any other drinks as well then we say

בורא נפשות.

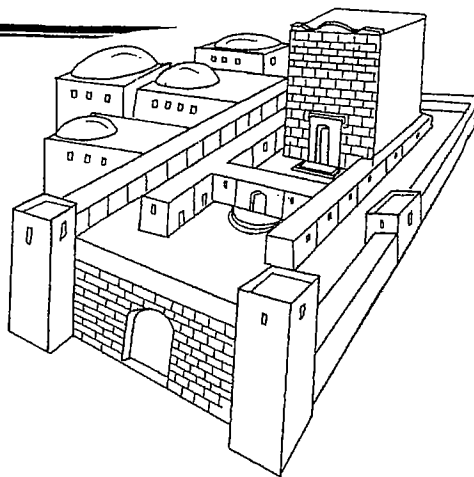
ברכת בנייר על שאר משקין:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה שבראת לתחיות בהם נפש כל חי. ברוך חי העולמים:

נרצה

Now we say:

לשנה הבאה בירושלים!

פסח ענדיקט זיך ציט

דער אלטער רבי האט ניט אריינגעשטעלט נאך דער
הגדה די ווערטער "חסל סידר פסח", ווייל בא חב"ד ענדיקט
זיך ניט דער פסח, נאר ער ווערט נמשך שטענדיק.

(הגדה של פסח עם לקוטי סענוים ומנהגים ע"י נ)

The רבי אלטער did not write the words חסל סידר פסח
at the end of the הגדה because _____

לשנה הבאה בירושלים!

